

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani,
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“ Sibiu.

Foale politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului“, Sibiu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petiț prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Cinstea și traiul.

— Articol dela un colaborator extern. —

Mai ales în politică aceste două cuvinte: cinstea și traiul joacă un rol mare. Numai așa putem înțelege, mai ales în patria noastră, că puțința de a trăi e ferecată în lanțuri pentru noi. Din cauza aceasta se întâmplă, că după câte-o alegere de deputat, după alegerile pentru congregație, ba chiar și după câte-o ședință a congregației, aruncăm vina înfrângerii unul pe altul.

Cauzele înfrângerii în multe cazuri își au explicarea (înțelesul) lor, fără ca vina să fie pusă în spina alegătorilor noștri, dar mai limpede ca orice împrejurare ne poate servi ca dovadă contrară rezultatul ultimelor alegeri congregaționale. În deosebii cărturarii noștri nu-și dau din destul seamă, că izbânda unei alegeri se poate ajunge numai prin înfrățirea tuturor intelectualilor (ținerea laolaltă a tuturor domnilor români). Comitetul, sau mai bine zis partidul nostru național, poate avea cei mai înflăcărați bărbați de încredere în diferitele ținuturi și tot nu va dobândi un rezultat multămitor, dacă nu se va pune capăt acelei credințe a unor intelectuali, cari socotesc, că o purtare vrednică românească, fără șovăire, le pune în nesiguranță traiul.

La noi, de o vreme, s'a prea înstăpânit asupra noastră grija traiului. Uităm că mai avem să ne dăm seama și de convingerile noastre în ce privește crezul politic al acestui neam. Intr'adevăr am face un lucru nepotrivit cu cinstea noastră, dacă nu am recunoaște, că nu mărturisim pe față în-deajuns crezul nostru politic.

Nu-l mărturisim, pentru că nu suntem în stare să ne deslipim de grijile traiului, care traiu, dacă e vorba, e legat în cea mai mare parte de existența și de voința poporului nostru. Învățătorul și preotul își tem ajutorul primit din partea statului, advocații, pe unele locuri nu se sprijinesc nici în chestiuni (afaceri) curat culturale unul pe altul. Dacă se întâmplă, ca în cutare loc să fie un avocat conducătorul unei instituțiuni, — ceialalți advocați nu-i dau sprijinul tocmai fiindcă acela e avocat. Și cu toate că astfel de cazuri la noi sunt rare, totuși trebuie amintite, pentru că în astfel de locuri poporul românesc e lăsat la voia lui proprie.

Până la oarecare grad e întemeiată temerea mai ales din partea învățătorilor și a preoților, că ușor își pierd ajutoarele de stat, dar de sine înțeles nu e motivată, dacă ne cugetăm, că uniți în fapte ar sbură frica. O preoțime și învățătorime, și în

general o cărturărimă care ar fi una cu ocazia unei alegeri, nu poate fi înfricată de urmările unui traiu greu. Căci a-ți face datorințele între marginile legii, înseamnă a fi cetățean devotat (credincios), și o clasă a dascălimii, o tagmă preoțească, compusă din membrii uniți în fapte și cuvânt trebuie să fie respectate.

De sigur, trebuie să recunoaștem, că intelectualii noștri după o purtare românească la o alegere, ușor pot fi învinovați că au avut ținută dușmănoasă față de stat. Deși nici prin minte nu-ți trece, că ai lucrat împotriva statului, totuși te pomenești că ți se detrage ajutorul de stat, dacă câtuș de cât ai ajutor dela stat. Inșă avem să ținem înaintea ochilor, că legile țării nu spun nicăiri, că votarea cu un candidat naționalist ar fi ținută dușmănoasă față de stat. Noi nu îndreptăm fapte împotriva constituției țării, nici împotriva întregității ei, nu punem piedeci răspândirii limbei maghiare (dacă nu se face cu puterea acea răspândire), iar mai presus de toate noi nu agităm ca cineva să facă fapte rele în contra patriei acesteia. Suferim de veacuri domina legilor aduse pentru nimicirea însușirilor alese strămoșești, dar nu agităm totuși și nu îndemnăm pe nime să se împotrivescă acelor legi, nu îndemnăm la nesupunere față de poruncile autorităților. Știm, că astfel de lucruri se pedepsesc și înseamnă „agitație“ și cu toate acestea se află pentru noi alte motive ca să fim întemnițați pentru agitație.

Noi cunoaștem bine cari sunt acele motive . . . fiindcă voim să trăim cinstiți, pretindem ca cinstea și traiul nostru să fie recunoscute ca drepturi nedespărțite de ființa noastră. Pentru noi cinstea e mai presus decât orice interese pomenești, iar traiul nostru voim să ni-l ducem și pe mai departe așa săraci cum suntem, deoarece apărându-ne sărăcia și nevoile, ne apărăm neamul.

Învățații unguri, ei de ei recunosc, cumcă luptele ce le dau naționalitățile în această patrie sunt de natură economică, dar nu se sfiesc a spune că acele lupte au caracter de agitație. Lucru limpede e doară, că acei învățați greșesc amar, dacă se contrazic, pentru că dacă te plângi că nu mai poți trăi, asta nu va să zică agitație. Căci atunci agitație ar trebui să numim și mergerea la America a fraților noștri înstrăinați cât și a Ungurilor, căci ei încă din cauze economice părăsesc patria.

Să nu uităm însă niciodată, că și învățații unguri numai prin cărți și prin graiu viu vestesc acel adevăr, că o mare parte a plângerilor noastre sunt de natură economică. Căci îndată ce ajunge stăpânirea pe mâna lor își uită că ne plângem de sără-

cie, nu-și mai bat capul să ne sprijinească economicște, ci ne fac să înțelegem cât e de „rău“ pentru noi că avem „buze străine“. Pentru căpătuirea fiilor răsleți ai lui Arpad se găsesc parale și e pământ, ca ei să fie așezați (colonizați) printre noi, dar pentru îmbunătățirea noastră economică guvernele nu arată milostenie.

Inzadar recunoașteți deci conducătorilor, că suntem săraci, inzadar dovedește istoria, că rădăcina nemulțămirilor în decursul istoriei o formau și cauze economice; e de prisos s'o spuneți și voi cei cari nu sunteți la putere, căci guvernul actual (de acum) sărăcește țara, căci mergeți să aduceți bani dela poporul necăjit din America, numai și numai ca ajungând la guvern, să continuați aceeași politică față de noi ca toate guvernele ungurești. Au doară nu știm și noi, că nemulțumirile au și alte cauze afară de cele economice? Oare nu știm, că voiți să ne luați și sufletul cu comorile moștenite din veacuri întunecate? Nu știe oare și cel din urmă țaran al nostru, că oameni ca Aponi și Karoli puțin se interesează de starea noastră economică, dar cu atât mai mult ar voi să ne subjuge culturalicește? Să nu știe și cel din urmă fiu al neamului ce nume s'a legat de soarta multor școale românești?

Dar fie că contrarii noștri nu voiesc să ni-o mărturisească pe față, cumcă noi nu numai din cauze economice ne plângem; e prea adevărat, că și în zilele acestea trecem prin grele încercări cu traiul, dar o mărturisim noi, că mai bucuros răbdăm nevoi cu traiul, dar de pe partea închinării noastre culturale și naționale să facă bine să ne ierte!

Am moștenit cucernicie adevărată dela înaintașii noștri; suntem un popor, care la tremurarea lină a dangătului de clopot ne știm înălța gândurile la Dumnezeu și un astfel de popor nu poate să-și ducă la târg cinstea sa pentru un traiu mai puțin plin de griji. Suntem mângăiați că la alegerile ce vor veni, intelectualii noștri nu vor despărți cinstea de fapte, nutrim nădejdea că și atunci ele rămân drepturi nepătate. Un serviciu neprețuit aduc foile noastre în astfel de vremuri, ele sunt povătuitorul nostru în toate și intelectualul mergător înainte. Spre aceasta însă e de lipsă, ca toți cărturarii să fie una, iar poporul atunci își va ști face datoria. Căci e vorba de două drepturi mari: cinstea și traiul. Dacă avem cinste cealaltă vin, dar un traiu lipsit de cinste nu e traiu creștinesc.

Muncind viețuește ființa noastră. Să muncim, ca aceste drepturi, cinstea și traiul, să ne fie spre înaintare. Gh. C.

Contele Czernin la Monarhul nostru. În numărul trecut am dat știrea, că ministrul Austro-Ungariei la București, contele Czernin nu va mai sta mult la postul său, ci în curând o să se mulțamească. În vederea acestei hotărâri contele Czernin a plecat pe mai mult timp în concediu. În drumul lui, ministrul Austro-Ungariei la București s'a dus și pela Iși, unde e de prezent Monarhul nostru și s'a înștiințat să viziteze pe Maiestatea Sa. Foile din Viena spun, că la această vizită dintre contele Czernin și Monarhul nostru s'a vorbit și despre rostul contelui Czernin la București și despre nereușita acestuia de a aduce România de partea Austro-Ungariei.

Diplomația (oamenii de stat) austriacă și germană va căuta — așa se vorbește — ca în toamna aceasta să lămurească lucrurile cu România, fiindcă vreau să vadă odată cu cine stă ea într'un războiu: cu Rusia sau cu Tripla Alianță (din care face parte și Austro-Ungaria)?

Inarmările Bulgariei. Guvernul bulgar a comandat, nu de mult, la o fabrică ungurească din Budapesta 80 mii de puști, cari azi sunt gata. Însă acum cu trimiterea lor se încurcă itele și se pot naște neînțelegeri mari. Puștile acestea nu pot fi trimise decât numai pe Dunăre, astfel că va trebui să treacă prin apele Sârbiei și ale României. E vorba, că Serbia vrea să oprească puștile să nu ajungă în mâinile Bulgarilor și în acest fel a vorbit și cu guvernul român. Însă după hotărârile Puterilor, armele comandate de vre-o țară oarecare nu pot fi oprite în vreme de pace de nici o altă țară; dar se zice că Serbia se scapă cu starea ei încordată în care se află cu Monarhia noastră, care încă nu s'a limpezit; iar România ar putea zice că nu dă voie să ajungă puștile în mâinile Bulgarilor din cauza multor atacuri dela granița româno-bulgară, cari sunt semne de vădită dușmănie față de România. — Vom mai vedea ce va mai ieși și din asta!...

Un împrumut de 500 milioane a făcut Bulgaria zilele trecute în Germania. Asupra întrebării banilor nu se știe prea multe, dar de sigur că se va folosi partea cea mai mare pentru întărirea armatei. Germania numai ca formă dă Bulgariei împrumutul în bani, de fapt îi va da tunuri din fabrica lui Krupp, prav de pușcă și alte lucruri pentru armată. Împrumutul a fost dat în condiții de tot slabe pentru Bulgaria: s'a scăzut mult din suma plătită, iar dobanda e cât se poate de mare.

Pagubă de o mie de milioane.

De când cu omorârea moștenitorului de tron Francisc Ferdinand, multă lume e tot mai îngrijorată de viitorul monarhiei noastre. În toate țările Europei se vorbește că se poate întâmpla un războiu, care să cuprindă aproape toate statele europene. Se înțelege, că privirile tuturor sunt îndreptate în prima linie spre Austro-Ungaria. Și fiindcă sunt temeri, că într'un viitor războiu Monarhia va putea fi învinsă, se observă la mulți dorința de a vinde hârtiile de valoare austro-ungare. (Hârtii de valoare se numesc obligațiile de stat. Ele se dau atunci, când statul face împrumuturi, cum a fost și anul trecut. După hârtiile de stat urmează hârtiile de valoare dela bănci, adecă acțiunile băncilor mari și a altor fabrici

mari, băi de cărbuni sau linii ferate etc.).

Înainte de războiul balcanic, prețul hârtiilor de valoare din Ungaria era mereu în creștere. Dar acum prețul lor scade grozav, fiindcă nici chiar în Monarhie, de cum în străinătate, hârtiile de valoare dela noi nu mai sunt căutate, ci din contră fiecare le-ar vinde bucuros. Urmarea este, că prețul tuturor acestor hârtii a scăzut în mod foarte simțitor. Numai cu privire la acțiunile, cari sunt însemnate și se vând la bursa din Budapesta, s'a constatat o scădere, care atinge suma de un miliard (o mie de milioane). Prețul hârtiilor de stat încă a scăzut cu 15—20 procente. Adecă o obligație de stat, care făcea mai înainte, să zicem, 95 coroane, acum face 75—80 coroane!

Bine înțeles, prețul acestor hârtii se poate iarăș urca, cât ce să schimbă stările în spre mai bine. Dar neajunsul e, că semne de mai bine nu se prea arată! Din contră, sărăcia crește, lipsa de bani e tot mai mare și milioane de oameni nu știu cum să-și mai ducă traiul de pe o zi pe alta. Dacă am avea măcar parte în anul acesta de o recoltă mai bună, c'apoi atunci tot ar mai fi ceva speranță de îndreptare! Altcum e greu de tot a prevedea viitorul!

Dându-ne seama de cele de mai sus, nu trebuie să trecem cu vederea, că în anii din urmă statul a făcut mereu datorii, îndeosebi pentru armată. Astfel între anii 1902 și 1911, datoria (luată de Ungaria cu Austria laolaltă) s'a sporit cu trei miliarde coroane, iar în cei din urmă trei ani cu încă un miliard (un miliard are o mie de milioane). Oare când se vor mai putea plăti aceste miliarde, Doamne sfinte?!

Din dietă.

În anul acesta dieta încă nu și-a început vacanța, ci ține mereu ședințe. Dar totul merge după calapodul cel vechiu: partidul guvernului face ce vrea și cum vrea, el e tare și mare! Deputații opoziționali numai din când în când își mai aduc aminte să iee parte la vre-o ședință. Mai pe urmă s'au prezentat la ședința din Vinerea trecută (în 17 Iulie n.), când era în desbatere noua lege despre timbre. Matadorii opoziției au ținut câteva vorbiri contra guvernului, cu gândul să amâne discuția.

Asta a îndemnat pe guvern să ceară prelungirea ședințelor. Deputatul guvernamental Kuen-Hedervari a propus, ca în viitor ședințele dietei să se țină dela ciasurile 10 înainte de amiază până la 8 ciasuri seara, sau chiar până la 10; în acest timp să nu se facă decât o mică întrerupere în timpul prânzului. Propunerea a fost primită, iar după aceea s'a anunțat ședința viitoare pe Marți în 21 Iulie n.

În ședința de Marți deputații din opoziție au luat din nou parte la discuție. În desbatere a fost noua lege despre timbre și spesele de proces. Polonyi, care a făcut multă gălăgie, a fost provocat în mai multe rânduri la ordine.

Deputații opoziționali plănuiesc, prin vorbirile lor, să amâne discuția asupra reformei administrative, de oarece se știe, că după primirea legii despre timbre o să urmeze la desbatere legile împreunate cu reforma susnumită. Din partea guvernului se spune însă, că dieta nu-și va începe vacanțele până când nu se votează reforma administrativă.

Încolo nu e nici o vieță în discuțiile dintre „părinții patriei“. Chiar și ei par mai

îngrijorați de cele ce se petrec pela granițele Monarhiei, decât în sala de ședințe a dietei. Cu toții văd, că aerul e greu și stările politice, în loc să se limpezească, tot mai tare se încurcă.

Noul moștenitor de tron Carol Francisc Iosif și politica monarhiei

Atentatul dela Seraievo a adus dintr'odată pe Arhiducele Carol Francisc Iosif în fața unor stări cu totul noi. Pe când trăia încă moștenitorul de tron acum omorât, urmașul lui de azi nu trebuia să-și mai bată atâta capul cu chestiile (afacerile) politice și militare ale Monarhiei. Dar cu totul altcum stau lucrurile de prezent. Fiind Maiestatea Sa atât de înaintat în etate, se poate ușor întâmpla, ca într'o bună zi arhiducele Carol să fie chemat a lua conducerea împărăției. Acesta nu e însă deloc introdus în treburile militare și politice. Pe când moștenitorul omorât era în puterea bărbăției (de 50 de ani), ca inspector general conducea toate treburile armatei și cunoștea stările politice din Monarhie, — noul moștenitor de tron e un tânăr de 27 de ani, care mai ieri-alaltăieri era numai căpitan. Acum e vice-colonel (obârștlaitnant), iar în zilele acestea îl înaintează la rangul de colonel (obârșt). Nu-i vorbă, azi-mâne vom auzi că l-a înaintat la rangul de general, dar asta nu ne prea face a crede, că el va ști conduce armata așa ca înaintașul lui. Nu mai puțin lasă de dorit cunoștințele noului moștenitor asupra stărilor politice din Monarhie.

Acestea sunt tot atâtea împrejurări, cari dau mult de gândit Maiestății Sale, cum și celor două guverne, ungar și austriac. De aceea acum se chibzuiește de aproape: pe cine să pună la îndemâna arhiducelui Carol, pentru a-l introduce în toate treburile de stat, atât militare cât și politice? În privința aceasta cei doi miniștrii-prezidenți, ministrul de externe și conducătorul dela Curte, prințul Montenuovo (care atât de slab a purtat grije de înmormântarea răposatului moștenitor) — sunt chemați a-i face Maiestății Sale propunere asupra nouilor instrucții pe seama arhiducelui Carol. Dar să vede că lucrurile nu merg așa ușor, cum s'ar crede, fiindcă până acum nu s'a luat nici o hotărâre, deși fiecare zi pierdută e atât de scumpă pentru Monarhie.

Amânările acestea, — după părerea unora — se întâmplă din cauză, că nu s'au aflat încă persoanele potrivite, cari să-i stea noului moștenitor la îndemână. Așa se spune, că din partea guvernului austriac a fost cam numită o persoană. Dar acea persoană era de viță slavă, din care cauză s'au împotrivit Nemții. Din partea guvernului ungar e vorba să fie numit, pe lângă noul moștenitor, fostul ministru-președinte Werkerle, care să-l introducă în afacerile de stat ale Ungariei.

Se pare însă, că în jurul acestei chestii se dă o luptă mare, dar pe nesimțite. „Vestitul“ prinț Montenuovo, de sigur că va fi vrând să-și adune oamenii lui în jurul moștenitorului de tron, ministrul de externe Berchtold încă și-a fi având prietenii lui, iar șiretul Tisa deasemenea va fi sperând să-și îndese vr'o poamă, care să-l „informeze bine“ pe noul moștenitor și asupra naționalităților din Ungaria! În sfârșit o să vedem, ce se va mai alege!

Ciocniri sângeroase la granița româno-bulgară.

De peste două săptămâni încoace, ciocnirile nu mai încetează între soldații de pază români și bulgari, la granița dintre România și Bulgaria. La început nu se da mare însemnătate acestor întâmplări. Dar împrejurarea că ciocnirile se repetesc acum mereu, dovedește oarecare țintă ascunsă. Și cu drept cuvânt se întreabă politicații României: ce va fi urmărind Bulgaria cu aceste provocări? Cine va fi stând la spatele Bulgarilor?

E drept, că din partea guvernului bulgar s'a dat guvernului român grabnice asigurări, că s'au luat măsuri pentru ca soldații bulgari dela graniță în viitor să se poarte cumsecade, — dar pe cealaltă parte nu trece zi aproape, ca la graniță să nu se întâmple noi provocări din partea soldaților bulgari. În urma acestor stări putem vedea, că e la mijloc o mare nepotrivire între vorbe și fapte. De aici se naște credința, că sau guvernul bulgar nu mai e din destul stăpân asupra armatei, — care nu-i ascultă poruncile, — sau apoi, că atunci cineva din afară urmărește ținta să înrăutățească stările dintre România și Bulgaria.

De altcum aceea încă stă, că cercetările să trăgănează foarte tare. După primele ciocniri, cercetarea Bulgarilor a ținut opt zile până când guvernul bulgar a răspuns guvernului român, că va lua măsuri de îndreptare. Dar până azi n'a luat nici o măsură, din contră zilnic auzim de noi ciocniri.

În zilele din urmă însă, starea lucrurilor a luat o întorsătură și mai rea, în urma știrilor ce au sosit, că mari mișcări de trupe bulgare s'au făcut de-alungul graniței: infanterie, cavalerie și artilerie.

Ba din Rusciuc s'a vestit, că la plecarea unor trupe bulgare de-acolo, mulțimea le-a aclamat cu strigăte războinice.

Aceste știri au produs oarecare neliniște la București, unde zilele trecute se lățise vestea, că armata română încă a luat măsuri de întărire la graniță. Pe de altă parte, guvernul bulgar a declarat că la Rusciuc e vorba de simple mutări de trupe în altă parte a țării; regimentele dela Rusciuc se țin de garnizoana dela Târnova, unde au și fost pornite; iar în ce privește strigătele războinice în Rusciuc, guvernul bulgar răspunde, că în Bulgaria așa este... obiceiul, ca la plecarea de trupe populația civilă să aclameze. Oricum am privi lucrul, nu-i prea vine omului a crede cele spuse de guvernul bulgar, când pe cealaltă parte la graniță soldații bulgari trag mereu asupra Românilor.

Inchiderea graniței.

Din Silistra se vestește cu datul de 7 Iulie v.: Bulgarii au închis granița și grămădesc trupe la frontieră. Față cu această ținută provocătoare a Bulgarilor, autoritățile române civile și militare păstrează sânge rece. Din partea României încă s'a întărit frontiera (granița) cu un număr de 300 grăniceri mai mult.

Bulgarii au închis însă granița pe de-antregul. Din cauza aceasta s'a produs o mare nemulțămire printre locuitorii, cari nu își pot face secerișul, ce au o parte dincolo și o parte dincoace de frontieră.

La măsurile aspre, luate de statul bulgar, pentru închiderea frontierei, autoritățile române n'au răspuns cu nimic, ci au

lăsat încă deschise toate căile obicinuite. Dealtcum, după spusele prefectului Cămărășescu din Silistra, — în cadrulater domnește liniște pretutindenea. Numai ploile mari, căzute în ultimele zile, au inundat secerișurile.

Cumpănind stările dintre România și Bulgaria, trebuie să constatăm, că sunt multe temeri de neînțelegeri, cari pot duce și la mai rău, dacă nu se va face odată rânduială la graniță. Între astfel de împrejurări nu mai trebuie să mai prindă pe nimeni mirarea, dacă ar auzi, că România mobilizează o parte a armatei. Astfel de știri s'au și lătit în timpul din urmă. Dar până acum nu se știe sigur că e așa sau nu.

Cercetările dela Turcșmil.

Asupra celor întâmplate la granița româno-bulgară în noaptea din 4 spre 5 Iulie stil vechiu, s'a făcut o strictă cercetare din partea prefectului (comitelui suprem) Cămărășescu, care a constatat următoarele fapte:

Pe la 2 ore după miezul nopții, o patrulă de trei soldați bulgari a trecut granița în dreptul pichetului românesc 56. Câinii dela pichet lătrând, soldații bulgari au început să injure pe grănicerii români și să tragă focuri de pușcă în dreptul în care se află sentinela (patrola) română. La rându-i sentinela pichetului românesc i-a răspuns cu mai multe focuri. Au pornit atunci dela pichetul bulgar, care se află pe deal, la depărtare de 150 metri de pichetul român, numeroase focuri de armă spre aripa pichetului nostru, în care se știa că dorm soldații. Din fericire, nici unul dintre grănicerii noștri n'a fost lovit, deși doi dormeau în pichet și unul afară. Ceialtați erau împărțiți: doi patrolau pe frontieră, în direcția pichetului 57; doi patrolau în direcția pichetului 55, iar alți doi dintre cari unul era fruntașul-șef de post, făcea controlul.

Detunăturile armelor bulgare a avut de urmare, că îndată s'au strâns laolaltă grănicerii noștri, cari, comandați de fruntașul-șef al postului, au năvălit asupra pichetului bulgar și l'au încunjurat. S'a dat o luptă în toată regula, care a dovedit din partea grănicerilor români o deplină pricepere a stării lor. Grănicerii noștri au dat, în același timp, dovada unui eroic avânt, având de urcat panta dealului, pe care se află pichetul bulgar, împotriva salvelor de pușcă ale soldaților bulgari. Dacă n'au avut nici un mort, nici răniți, aceasta se datorește numai priceperii cu care ei au știut să înfrunte loviturile îndreptate împotriva lor; pe când Bulgarii au avut: un soldat mort în chioșc în poziția (starea) în care trăsese; un altul mort la ușa pichetului, căzut pe spate, cu capul în jos, pe scara bordeiului; un al treilea mort în dosul unei căpițe de fân; un al patrulea soldat, rănit, a putut să ajungă la plutonul lor, unde a dat alarma; alți doi au fugit, ascunzându-se de sigur în pădure, unde se auziau gemete.

Grănicerii români au tras 105 focuri, Bulgarii peste 200. Numărul focurilor trase de Bulgari îl dovedesc încărcăturile găsite pe locul luptei. Grănicerii au ridicat patru arme, trei găsite asupra morților și a patra a unuia dintre răniții cari au fugit. Când s'a luminat de ziuă, locotenentul comandant al grănicerilor Români a venit

să inspecteze pichetul 56; atunci s'au tras asupra-i focuri din pădurea vecină. Spre ziuă a sosit la pichetul bulgar căpitanul Dumitroff, cu o patrulă de mai mulți oameni 10 sau 12.

Când prefectul dela Silistra, Cămărășescu, a voit să vadă morții și răniții, căpitanul Dumitroff s'a împotrivit. Soldații bulgari și căpitanul lor au fost foarte mișcați, când dimineța a trecut prin fața pichetului bulgar o companie de grăniceri români, la a cărei sosire nu se așteptau.

Cercetarea făcută la fața locului a dovedit că grănicerii români s'au purtat cu multă energie, astfel că, pe drept, nu se pot găsi pentru ei decât cuvinte de laudă. Și se poate crede că, cu felul cum s'a încheiat acest incident (întâmplare) va fi pentru bulgari o lecție, pe care o vor ține minte mult timp, ea făcându-i să înțeleagă nechibzuința provocării lor.

Din partea României s'a luat toate măsurile de lipsă pentru întărirea graniței. Generalul Râmniceanu, comandantul grănicerilor, a fost la frontieră (graniță) însoțit de maiorul Teodorescu. Încă Sâmbătă seara, la orele 10 și jum. prefectul județului Silistra, d-l Cămărășescu precum și generalii Râmniceanu și Basarabescu, reîntorcându-se dela graniță, au trecut Dunărea spre Oltenița și au plecat cu automobilele la București, unde să raporteze guvernului despre cele întâmplate la graniță.

Nouii ciocniri.

Duminea noaptea spre Luni la ora 1, grănicerii români dela pichetul 56 au fost din nou atacați cu focuri de armă de grănicerii bulgari. Grănicerii români au răspuns îndată și s'au retras la depărtare de 100 de metri spre a ocupa o poziție mai bună. Grănicerii bulgari s'au risipit.

Pela pichetul Nr. 57 între orele 2—3 din noapte, un Bulgar îmbrăcat în haine turcești a încercat să treacă granița. Grănicerii români au tras asupra lui 5 focuri. Bulgarii n'au răspuns. Atunci grănicerii români au înaintat până la frontieră, unde au găsit urme de sânge, un fes și haine, dar de urma Bulgarului îmbrăcat turcește n'au dat.

La pichetele 34, 35 și 36 Rahnian—Așișclar și Omurgea, Bulgarii au tras asupra pichetelor României. Comandantul bulgar a dat apoi vestea că are lipsă de întărituri. La pichetul 25 Vladimirovo, între orele 4 și 5 dimineța, grănicerii români au fost din nou atacați. Români au deschis un foc viu asupra Bulgarilor, dintre cari au căzut 3, pe cari i-au dus la pichetul român.

Alte amănunte.

O altă știre spune, că la Rahova Bulgarii au adus tunuri, cari au fost transportate cu vapoare străine și le-au așezat în dreptul locului, unde a fost pus capul podului românesc la mobilizarea din anul trecut.

Nu se știe de soarta unui jandarm român, care a fost trimis pe linia de graniță, aproape de Turcșmil. Jandarmul fusese trimis pentru pază și nu s'a mai întors.

La Cuiungiuc Bulgarii sunt foarte agitați. Grănicerii români spun, că au dovezi sigure, că comitagii bulgari, organizați în bande, vor ataca pichetele române dela frontieră.

Călugării din Sfântul Munte pentru Grecia.

Nu mai dați bani acestor grecotei!

Noi Români eram cuprinși de o adevărată cucernicie când auziam pomenindu-se de Sfântul Munte. În amintirile și legendele bătrânilor noștri acest loc e cel mai curat și neprihănit de pe fața pământului. Spun bătrânii că parte femeiască nu poate să treacă în părțile acele și orice pasere se oprește la marginile Mării, fără să poată atinge cu aripile ei Sfântul pământ. Și mulți desmoșteniți de soartă și-au găsit alinare în uitarea de sine pe acest loc. Mulți sătui de viață și desgustați de sgo-motul lumii deșarte și-au trăit restul zilelor în post și rugăciuni în vre-un colț de mănăstire din Sfântul Munte.

Însă cu toată lepădarea lor de cele lumești, totuși, numai cu Duh Sfânt nu au putut trăi, căci trupul își cere partea lui de hrană ori și unde va fi retras cineva. Deci călugării retrași în Sfântul Munte munciau din zi până în noapte. Alții plecau în lume, colindând țări de-arândul după mila credincioșilor ortodocși, iar toate binefacerile acestea intrau în vistieria mănăstirilor, cari s'au îmbogățit afară din cale. Conducătorii mănăstirilor și stareții greci din Sfântul Munte trăiesc acum lume albă, folosindu-se de neștiința călugărilor pribegi; strâng averi pe urma acestora și în loc ca din banii aceia să aline durerile și suferințele atâtor nenorociți, cari zac în mizerie, în loc să urmeze pildele și sfaturile Mântuitorului, al cărui învățacei se dau a fi, ei se pun în slujba statului și din banul văduvei dat pentru mântuirea sufletului, starețul grec cumpără azi tunuri și prav de pușcă pentru țara lui... Multă credință, multă desamăgire!...

Acum primim o altă știre, care ne nimicește și cel din urmă simț de pietate față de locul, care pentru moși-strămoșii noștri era întruchiparea curățeniei sufletești. Anume: Regele Greciei va vizita încurând Sfântul Munte și mănăstirile lui. Călugării s'au hotărât ca din prilejul acesta să pună ei, din averile mănăstirilor, o sumă mare de bani spre a întregi suma trebuincioasă pentru cumpărarea unui vapor de război (Dreaghot), care costă cel puțin 50 de milioane. Afară de asta vor mai face Regelui și alte daruri de preț istoric.

Deci oameni buni, când veți ceti că bubuie tunul în apele Greciei, când veți auzi cum tunul grecesc seceră vieți ome-nești, cari lasă văduve plângând și copii nenorociți, — să știți că tunul acela ucigător e cumpărat cu banul de milă al văduvei, pe care călugării greci l'au strâns în pribegiile lor după milă creștinească....

De aceea nu mai dați nimic de milă călugărilor greci! Ne adresăm cu acest sfat îndeosebi acelor săteni de ai noștri, cari trimit bani și pe postă la Sfântul Munte, în speranță că acolo călugării fac rugăciuni pentru cutare bolnav din familie. Bani de sigur că îi primesc bucuroși la Sfântul Munte, dar de rugăciuni numai călugării greco-tei vor fi știind ce fac.

Ba ni s'au plâns oameni și că nu știu ce s'a ales cu banii, fiindcă dela Sfântul Munte le-au răspuns că n'au sosit... Așa ne povestește acum câteva luni un țaran din jurul Sibiuului, care trimesese în două rânduri la vre-o 50 de coroane, ca călugării să se roage pentru însănătoșarea soției sale, ce zăcea greu bolnavă... Oare de ce sunt atât de ușor-crezători oamenii noștri? De ce nu se duc la un medic cumsecade, când au pe cineva bolnav în familie? O rugăciune către Dumnezeu poate să-și facă și omul singur acasă, în fața icoanei Mântuitorului Isus, iar cu banii agonisiți în sudoare să chieime un medic bun la patul bolnavului și să se țină de ceace spune acel medic! Dar însă să-l chieim din vreme, iar nu după ce boala s'a învechit, sau îngreunat cu totul. Făcând astfel, bolnavul se va însănătoși desigur, dacă cumva nu-i vr'o boală grea, ce nu se mai poate tămădui, sau dacă nu e boala bătrâneții ome-nești, de care în urma urmei tot nu putem scăpa, fiindcă odată trebuie să murim, iar moartea trebuie să vină cu ceva!

Cătră cetitori.

Toți abonații sunt rugați, — când trimit bani, cer schimbarea adresei, scriu ceva la foaie sau fac orice fel de întrebări, — să scrie negreșit **numărul de pe fașia**, sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră în multe privințe, atât când e vorba de bani, cât și la altfel de publicații ce ni se trimit. Iar abonații cei noi încă să scrie, că ei numai acum a-bonează foaia întâiu.

Dela sate.

Din Șimleul-Silvaniei.

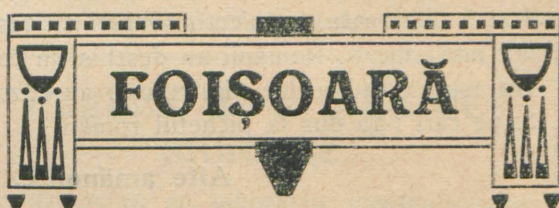
Un abonat al foii noastre ne scrie următoarele vești triste, despre decurgerea examenului public dela școala confesională gr.-cat. de acolo: Felul cum s'au ținut examenele cu tinerele mlădițe dela școala confesională gr.-cat. din Șimleu ne-au umplut la toți sufletele de mâhnire. Eram obișnuiți ca la această zi de sărbătoare, când se dovedește sporul minții a unei generații viitoare, să vedem sala școlii împodobită de verdeață și plină cu public.

De data asta însă nici un semn nu arăta măreția zilei, nici o frunză verde nu flutura în încăperea sălei, iar seninătatea de pe fețele tinerelor mlădițe era înlocuită prin frică și teamă. Sala a fost aproape goală, nici chiar reprezentanții oficiali, cari trebuiau să vină, nici aceștia nu au venit. Pe masa prezidențială eram obișnuiți să admirăm desemnuri, scrieri de probă și alte obiecte, cari să arete cunoștințele elevilor câștigale în cursul unui an de învățământ.

Acum însă *nimic* nu era ce să arete, nici desen, nici propise, nimic, nimic. Întrebările d-lui învățător *M. Hurducaciu* din diferite materii de învățământ, deasemenea și răspunsurile șovăelnice ale copilașilor înfricați ne-au fost de ajuns, ca să ne convingem despre neștiința copiilor și despre neîngrijirea domnului învățător la creșterea acestor vlăstare. Răspunsurile băieților au fost toate greșite. Fără nici un sistem, fără nici o regulă au fost puse întrebările din partea d-lui învățător, astfel că și răspunsurile micilor copilași nu puteau fi decât încurcate și scâlciate. Ce a fost mai bătător la ochi e, că la acest examen numai doi băieți au fost examinați, ceilalți au șezut fără să fie întrebați. De istorie naturală, Fizică, Economie, Istoria Patriei, Gramatica română și maghiară nici amintire nu a fost.

Creșterea micilor vlăstare, cari vor forma viitorul neamului, trebuie însărcinată unor oameni, cari sunt cu trup și suflet pentru cauza căreia s'au dedicat, unor oameni cari își fac din cariera lor un adevărat apostolat și cari nu să uită numai la comodul traiu și la lefșoara grasă, ce le vine în urma slujbei de învățător. Mai mult idealism și mai multă jertfă se cere!

Umil dornic de progres.

Mă poartă gândul...

Mă poartă gândul înapoi,
Pe când păziam turma de oi,
Prin codru tainic și tăcut,
De vifore și ploi bătut;

Pe când al crivețului șuer,
Amesteacă cu glas de fluer,
Ca la altar o sfântă rugă
I-l ascultam trântit pe glugă;

Pe când purtam traista cu pâne
Pe umăr, peste stânci bătrâne,
Și așterneam masa 'ntre flori,
Incunjurat de câni, miori.

Pe-atuncia nu știam ce-i dorul,
Ce spune frunza și izvorul,

Și pacea sfântă ce-o aveam
S'o prețuesc nu pricepeam.

Acuma o pricep și-o știu,
Dar e târziu, e prea târziu!

Petru O. Orlășanu.

Impresii dela băi.

I.

Ce lume 'ntoarsă mai e azi.
Te duci la scaldă să te scalzi,
Să-ți stoarcă morbul saramura.
Dar lucru 'ntors: Iți stoarce gura,
Păralele din buzunar, —
Și morbu 'l duci acasă iar.

II.

Imi place-ți mult, stimate fete,
Și-a voastre scumpe toalete, —
Dar orișicât de mult vă plac,
O să rămân pe veci burlac,
Căci nu vreau să-mi văd dichisiți
In sdrențe — bani-agonisiți.
Ocna-Sibiuului. P. O.

Și-a găsit beleaua...

— Auzită din popor. —

Un biet Țigan se însurase, ca să aibă și el un căpătâi, să găsească și el un borș cald, când va veni ostenit dela muncă acasă, să nu umble rupt... „să-mi fac traiul mai ușor și viața mai plăcută“, zise dând fudul din plete.

Dar săracul Țigan dăduse de o pacoste, căci femeia lui nu știă să lucre nimica, ci era proastă și rea, de era să fugă bietul Țigan din casă. Deci ce să facă? O lăsă în voia ei. Strigă ea, o lăsă să strige. O cărea ea, o lăsă să ocărească, gândind: poate tot o fi odată mai bine.

Aș! de unde? Pe zi ce mergea, tot mai rău era, nu-l lăsă să-și vadă de treabă. Iar dacă uneori începă și el a lua sprijinul cocioarvei... noa... apoi să fi văzut-o! Sculă pe toți vecinii în picioare.

Intr'o zi însă plecă Țiganul la târg, ca să vândă niște hârburi. Era vara. O căldură nemaipomenită simțiai pe afară. Ei,

Franța și Rusia.

Vizita președintelui Poincaré al Franței la Petersburg.

Luni în 7/20 Iulie, a sosit la Petersburg președintele Franței, Poincaré, spre a vizita pe Țarul Nicolae al tuturor Rușilor. Acestei vizite i se dă mare însemnătate politică, îndeosebi fiindcă Franța cu Rusia sunt și așa aliate de zeci de ani. Afară de aceea, vizita președintelui Franței nu este un lucru de toate zilele. El nu merge peste tot în vizită la celelalte Curți domnitoare, decât din cale afară de rar. Acesta e obiceiul în Franța, unde de altcum președintele țării (care ține locul unui împărat) se alege tot din 7 în 7 ani. Și rar se poate întâmpla, ca unul și același președinte să fie ales în două rânduri după olaltă.

Vizita de acum a lui Poincaré în Rusia e considerată de cele două țări, ca o tot mai deaproape strângere a legăturilor dintre Francezi și Ruși. Din acest prilej, însă, foile nemțești scriu cu oarecare amărăciune, temându-se de viitor, care cine știe ce poate aduce....

Președintele Poincaré a sosit Luni la 2 ore după amiază pe bordul vasului „France”, escortat (însoțit) de mai multe vase și a descins la rada cea mică, unde Țarul aștepta pe oaspele său pe bordul iachtului „Alexandra”. Țarul era însoțit de ministrul Curții, de ministrul de externe și de marină, de ambasadorul Franței cu atașatii militari și de marină, de ambasadorul Rusiei la Paris. — După prezentări, Poincaré, însoțit de ministrul de marină al Rusiei, Grigorovici, s'a dus pe bordul iachtului „Alexandra”, Țarul a primit pe oaspele său la scara vaporului și la salutat călduros. Iachtul rus arborează pavilionul (steagul) președintelui și apoi se îndreaptă spre Peterhof, unde, la debarcader, o gardă de onoare aștepta. Președintele Poincaré a fost salutat aici de mării duci, de aghioțanții generali ai Țarului, de guvernatorul Petersburgului și de notabilități.

Țarul a condus pe președintele într-o trăsură deschisă spre palatul cel mare unde Poincaré a descins (a fost găzduit). Puțin după sosire, Poincaré a fost primit în vizită de împărăteasă.

După aceea președintele Franței a avut mai multe convorbiri cu diferite persoane înalte din Rusia.

Prânz de gală.

La orele 7 și jumătate seara s'a dat la palatul cel mare un prânz de gală. Din acest prilej Țarul a rostit următoarea vorbire: „Domnule președinte, permiteți-mi a vă spune cât sunt de fericit de a vă putea ura bun sosit aci. Șeful statului amic și aliat este totdeauna sigur de a întîmpina primirea cea mai călduroasă în Rusia. U-nite de mult timp prin alipirea popoarelor noastre și prin interese comune, Franța și Rusia sunt de aproape un sfert de veac strâns legate, spre a putea mai bine urmări aceeași țintă de a-și apăra interesele lor, contribuind astfel la susținerea păcii în Europa. Nu mă îndoiesc că, credincioase gândului lor de pace, sprijinite pe alianța lor încercată, precum și pe prietenii comune, ambele noastre țări vor continua să se bucure de binefacerile păcii asigurată prin forțele lor, strângând tot mai tare legăturile ce le unesc. Cu această urare foarte sinceră, ridic paharul meu în sănătatea d-voastră, domnule președinte, precum și pentru prosperitatea și gloria Franței”.

Răspunsul lui Poincaré

a fost: „Sire, mulțămesc Maiestateii Voastre pentru primirea atât de cordială ce mi-a făcut-o și o rog să creadă că mi-a fost foarte plăcut să fac astăzi o nouă vizită augustului Suveran al unui popor amic și aliat. Aproape 25 de ani au trecut decând țările noastre s'au aliat. Fericitele urmări ale acestei asociațiuni se resimt în fiecare zi. Întărită prin o lungă experiență și complectată prin prețioase prietenii, alianța, a cărei primă pornire a fost luată de ilustrul împărat Alexandru al III-lea și de regretatul președinte Carnot, a dat în mod statornic de atunci dovadă binefăcătoare și nesdruncionată tărie. Maiestatea Voastră poate fi asigurată că mâne, ca și ieri, Franța va urmări cu aliata ei, opera de pace și de civilizație la care ambele guverne și ambele națiuni n'au încetat să muncească. Inchin paharul meu în cinstea Maiestateii Voastre, a Maiestateii Sale împărătesei, a Alteței Sale împărătești marele duce moștenitor și a întregii familii imperiale. Beau pentru mărirea și prosperitatea Rusiei”.

Vorbesc tot despre pace, dar se pregătesc mereu de războiu!....

Stările din Albania.

Stările din Albania în loc să se îmbunătățească, mai mult să înrăutățesc. Răsculații luptă desperați, pe moarte și pe viață și în multe părți ies învingători. Multă lume să teme, ca din hărțuielile Albaniei să nu se nască vre-o încăierare europeană, care să rămâie de poveste.... Starea principelui de Wied e grea. Marile Puteri au hotărît înființarea statului albanez pentru liniștea Europei, tot Marile Puteri i-au încredințat prințului de Wied tronul Albaniei și acum, când acesta e în primejdie, când întorsătura lucrurilor din Albania pune în primejdie chiar și pacea Europei, — aceste Mari Puteri se fac a nu înțelege, când e vorba să sară în ajutorul țărișoarei bătută de Dumnezeu. În schimb însă răsculații primesc zi de zi ajutoare, bani și arme dela statele învecinate, cari au interes de a-i sprijini; Grecia ajută pe Epiroți, Turcia pe Musulmani, așa că nu-i mirare că sunt în stare să poarte atâtea lupte, să sufere pierderi mari și tot să se războiască cu puteri îndoite și cu arme și munițiuni noi. Răsculații musulmani au soldați și ofițeri turci în mijlocul lor, deasemenea ceata Epiroților răsculați o formează în cea mai mare parte bande și soldați greci. Deci nu-i mirare că prințul de Wied a ajuns într'o stare tristă de tot.

Italia și Monarhia noastră pentru Albania.

După știrile date de unele ziare italiene, între Italia și Monarhia noastră s'ar fi încheiat o înțelegere cu scopul de a trimite trupe în ajutorul Albaniei. Italia va putea pune la dispoziția Albaniei, — peste tot, — 12 mii de soldați și peste 40 de tunuri. Dacă aceste ajutoare nu vor fi de ajuns în curs de o zi, atunci se vor mai trimite încă alte trupe. Monarhia noastră până acum încă n'a făcut nici o făgăduială că va trimite trupe și cât va trimite, astfel că Italia așteaptă să vadă ce face Austro-Ungaria.

Starea Domnitorului

e foarte gravă. Rebelii cuceresc tot mai mult întăriturile, iar principele de Wied nu are atâtea puteri cât să țină piept cu ceata răsculaților. Unele foi italiene sunt de părerea că cea mai mare piedecă pentru înstăpânirea liniștei în Albania ar fi astăzi numai principele de Wied. Marile puteri

Fabule.

Oaia, calul și măgarul.

O oaie deșteaptă a dat odinioară calului niște cărticele făcute de ea, spre aprobare (întărire). Calul bătrân, nevoind să se ocupe cu cetirea cărticelelor, dădu ordin măgarului ca să le cetească el. Măgarul luă cărticelele, le cetî, dar le află toate rele și le dădu înapoi oaiei. După un timp auzi oaia, că măgarul încă a compus (făcut) niște astfel de cărticele, pe cari calul le-a aprobat, deși cuprinsul cărticelelor era luat din alte cărți.

Invățătura: Dacă vrei ceva să faci și voiești să-ți reușească, atunci mergi în persoană la cap și roagă-l să-ți facă singur, și să nu deie ordin chiar la un măgar, la unul mai prost.

Cernăuți

Orest Pașcanu.

Ghicitoare.

Ce nu șade în cuiu?

(A.D.)

Poezii populare.

Din Veseud.

Iubește-mă bade dragă,
Că-s frumoasă ca o fragă
Și trupșoru mi-e 'nvelit,
Numai bună de iubit.

Iubește-mă bădișor,
Că-s o floare de bujor,
Iubește-mă măi bădiță
Până-s fată cu-o crătintă,
Că dacă mi-oi pune trii
Mă iubesc sute și mii.

Cucule, pasăre sură,
Mușca-ți-ai limba din gură,
Că cânti vara jumătate
Și-apoi sbori în altă parte.

Vara vii, vara te duci,
Când îs dragostile dulci,
Cântă-mi mie înc' odată,
Că mi-e mintea tulburată,
Cântă 'n dreapta mea cu foc
Că n'am parte de noroc.

și ce-i plesnește deodată femeii Țiganului în cap? Să se scalde, căci nu putea suferi căldura. Deci fără multă vorbă să și duse într'o gărlă. Dar nu știu ce a făcut și ce a dres, căci a picat în gărlă și s'a înecat.

Când a venit Țiganul la doua zi dela târg, iată că-i iese popa satului înainte, ca să-i spuie ce s'a întâmplat. L'a luat popa pe Țigan cum i-a venit mai bine... pe de parte, ca să nu-l izbească pe Țigan jalea așa de rău. De aceea i-a zis: „Să nu te mănănești fiiule, dacă vei auzi, că mai mult n'ai femeie.... că ți-a luat-o Dumnezeu”....

„Cine? cine? Dumnezeu s'o fi luat părințele?” — întrebă el cu nerăbdare.

„Apoi dă.... vezi bine... căci eră bună gospodină și de treabă femeie” — răspunse popa.

„Aoleo! săracu de mine.... d'apoi ce i-a plesnit prin cap!.... Rău a făcut părințele că a luat-o, că și-a găsi beleaua cu ea și o să strice numai pe ceialalți din ceriu”.

ar trebui să pună capăt acestor stări nesuferite de lucruri. Dacă nu vreau să trimeată în Albania nici soldați, nici bani, atunci să invite pe principele de Wied să se mulțamească singur de tron în împrejurări, în cari să nu sufere onoarea lui de prinț. El ar putea să predea domnia comisiei internaționale de control, care va putea să ajungă la înțelegere pacinică cu răsculații.

Așa scriu unele foi italiene, dar principele de Wied nici nu vrea să audă de asta, mai degrabă s'ar mulțami de domnie după ce se va putea face pace, până atunci însă luptă disperat cu toate puterile ce-i mai stau la îndemână.

Luptele cu răsculații

Se dau aproape în toate părțile. Răsculații pun mâna pe întărituri și câștigă tot mai mult loc în paguba trupelor domnitorului. Ici-colea sunt și ei învinși și alungați. — Din Valona au plecat 800 de voluntari cu arme și cu două mașini de pușcat contra răsculaților, cari s'au sporit cu soldați și arme din Grecia. Așa că Valona în curând va cădea în mâinile răsculaților. Ei au pus mâna și pe localitatea Spitali, care e una dintre cele mai bune întărituri, fiind așezată pe o colină, de unde se poate urmări toate luptele. În localitatea aceasta și-au făcut răsculații tabăra lor principală. Un sol a fost trimis din partea guvernului spre a se înțelege pentru pace, dar răsculații n'au voit să-l primească.

Măsuri de pace.

Marea gazetă nemțească „Neue Freie Presse“ din Viena scrie, că o să se pornească consfătuiri între Marile Puteri, spre a lua măsuri pentru curmarea anarhiei din Albania. Deocamdată Puterile se mărginesc de a trimete la Valona și în alte porturi vase de războiu italiene și austriace. — Din partea Greciei se tăgăduiește, că ar fi luat parte trupe regulate grecești la cucerirea Coriței, care oraș acum e în mâna răsculaților. Tot așa declară și șeful Albanezilor ortodocși Zografos, că trupele grecești din Corița au fost aduse numai pentru a apăra pe locuitori de furia Musulmanilor.

Se dau știri peste știri, se fac înțelegeri și se țin sfaturi pentru curmarea luptelor dintre frați și o Europă întreagă, cu toată diplomația ei, nu e în stare să

înăbușească o răscoală, care e o rușine pentru Europa. Numai să deie Dumnezeu ca aceste încăierări din Albania să nu fie începutul unui crâncen războiu european, căci norii sunt grei și apăsători, iar aerul miroase a prav de pușcă.... Viitorul ne va arăta toate!...

Conflictul Monarhiei cu Serbia.

De când cu nenorocitul atentat dela Seraievo cercetările Monarhiei continuă într'una, spre a se dovedi lămurit cercurile, de unde a fost pus la cale atentatul. Credința celor dela Viena este aceea, că atentatorii n'au săvârșit fărădelegea numai așa, din capul lor, ci au fost pus la cale de persoane mai înalte, de conducătorii Serbiei.

Sârbia, la rândul ei, face pe supărata pentru învinuirile ce i le aduce Austro-Ungaria, căutând a se arăta străină de atentat. Ba Serbia susține, că nu dă voie nimănui de a se amesteca în afacerile ei dinlăuntru. De omorârea moștenitorului de tron nu vrea să știe nimic, zicând că: Ce are ea cu ce s'a întâmplat la Seraievo? Doar Serbia nu e datoare să poarte de grije și de Sârbi cari trăiesc în Monarhie!... De ce Austro-Ungaria nu îi tratează mai omenește și de ce îi asupresc în toate mișcărilor lor?... Dacă erau mai omenește tratați și dacă aveau libertatea lor, de sigur că s'ar fi încunjurat nenorocirea ce s'a întâmplat. Și așa mai departe, pe tonul acesta silnic, răspunde Serbia Austro-Ungariei.

Răspunsul acesta nehotărât și cam provocător a întărit și mai mult pe conducătorii Monarhiei, cari stăruie pe lângă bătrânul Monarh să deie o lecție Serbiei, să-i trimeată un ultimatum (provocare, care se trimete în ajunul unui războiu), în care să se ceară cu energie ca pretențiile Austro-Ungariei pentru cercetările dela Seraievo să fie împlinite. Asta înseamnă că, dacă Serbia nu va da ascultare ultimatumului Austro-Ungariei, războiul e ca și declarat. Față de aceste stări, Pasici, primul-ministru al Serbiei a făcut următoarele declarațiuni: „Noi nu ne amestecăm în afacerile interne ale Austro-Ungariei, dar să ne dea odată pace. Avem noi destul neceaz cu tre-

burile noastre dinlăuntru. Noi nu suntem răspunzători de faptele singuraticilor indivizi, cari trăiesc pe teritoriul Monarhiei și cari fac parte din diferite societăți secrete, ce adeseori sunt foarte neplăcute guvernelor tuturor țărilor. Avem să ne lupțăm peste cap cu patimile noastre, încât guvernul (al Serbiei) n'are timp să supravegheze și pe cei de peste graniță, cari se numesc Sârbi și cari caută să se unească cu noi.

„Azi suntem atât de obicinuiți cu prigonirea și asuprirea Sârbilor din Austro-Ungaria, încât lucrul acesta nu ne mai agită. Nu vrem să ne dușmănim cu nimeni, dar este fapt, că în caz de nevoie nu vom sta singuri, pentru că mai mulți dintre cei „mici“ vor să se răfuiească cu „cel mare“. (Adecă vrea să zică, că nu numai Sârbia îi poartă Sâmbetele Austro-Ungariei, ci și alte țărișoare).

Un alt gazetar întrebându-l despre starea încordată a Serbiei cu Monarhia, primul-ministru Pasici ar fi răspuns: „Dă-mi voie să te asigur, că asasinatele din Bosnia însemnează pentru Serbia o lovitură cu mult mai mare decât pentru Austro-Ungaria, dacă peste tot e cu puțință a crede că Serbia privește asasinatele cu o bucurie tănuțită. Convingerea și părerea mea este următoarea: Dacă guvernul sârbesc ar fi avut cea mai mică cunoștință, că în Belgrad s'ar fi plănuțit atentatul în contra Arhiducelui și a soției sale, ar fi încunostiințat cu siguranță guvernul austro-ungar. Dar noi n'am știut nimic de această conjurație, și prin urmare toate învinuirile cad de sine“.

Pasici a încheiat convorbirea cu următoarea declarație: Austro-Ungaria urmărește politica de a ne face stări din ce în ce mai neplăcute. Regretăm mult aceasta, dar noi n'avem de gând să răspundem cu răzbunări. Din contră, noi urmărim și vrem o politică cu legături bune între Serbia și Austro-Ungaria“....

Se mai spune că contele Berchtold a fost la Ișl în vizită la Monarhul. Ministrul de externe ar fi prezentat Maiestateii Sale cuprinsul notei, ce se va trimete guvernului sârbesc. Se susține că textul notei a fost făcut de contele Tisa. După asigurările cercurilor bine informate tonul notei e politicos, dar totodată și foarte hotărât și are formă de ultimatum. Nota va fi pre-

De n'ar fi mândra frumoasă
N'ar fi fetele ciudoase,
Dară mândra-i ca o stea,
Fetele n'o pot vedeă,
Nici pe mine, nici pe ea.

Eu bolnavă, badiu zace....
De-ar muri să fie pace,
Că pân' o fost sănătos
Destulă mânia-a fost.

Culese de Dumitru Dragosin.

Din Socodor.

Frunză verde și-o pănuță
Am avut și eu drăguță;
Am avut și o-am lăsat,
O-am lăsat că ma 'nșelat.

Mândruța de astăvară
Mă roagă s'o iubesc iară,
De dorul meu nu mai poate,
Și plângând scrie în carte:
Măi badiță păr tăiat,
Nu gândi că te-am lăsat,

Că cu dor și cu oftat
Și-aseară te-am așteptat.

Hai bade să ne 'mpăcăm,
Amândoi să ne luăm,
Să culegem frunză 'n vie,
Să ne iubim pe vecie.

Culese de Dimitrie Cosma.

Din cătănie.

Foaie verde trei smicele
Cerule este plin de stele
Și-al meu suflet geme 'n jele
C'am ajuns la tunuri grele.

Cine-a făcut tunurile,
Nu-i mai steie lacrimile
Nici să-l lase frigurile,
Că ridicând de prostoc
Rău mă doare la mijloc
Și ridicându-l de roate,
Rău mă doare 'n piept și 'n spate.

Foaie verde de masline,
Pușcatul la seiburi vine

Dimineața când plecăm
Gloanțele ni le luăm
Tot granate și șrapnele,
Maica mea cătu-s de grele,
Și pușcăm cu tunurile
De se mișcă dealurile.

Trimise de I. Garoiu.

Din Mărginime.

Aoleo, măi hoț de dor,
N'am topor să te omor,
Nici săcure să te taiu
Să nu mai am nici un baiu.

Măriuță cu chindeu,
Vai de măritatul tău,
Că te-ai măritat cu dracul
Și ți-e beutor bărbatul;
Beutor și prădător
Și la lucru n'are spor.

Boli 'n rât și eu la mândra,
Vin jurații și-mi iau țundra,
Nici cu mândra, nici cu țundra,
Fir'ar a naibii dobânda.

Știri diferite.

zentată guvernului sârbesc încă în săptămâna aceasta.

Foaia nemțească „Militaerische Rundschau“ scrie că în Serbia se fac în secret cele mai întinse pregătiri militare și la granița Monarhiei se concentrează trupe sârbești. În Dunăre au fost așezate de-alungul malului sârbesc torpiloare.

Monarhia a luat toate măsurile pentru păzirea cea mai riguroasă a pulberărilor (magaziile cu prav de pușcă) militare, a podurilor și a celorlalte obiecte militare.

Deci e mare mirare, dacă vom scăpa de un războiu cu Serbia. Totul atârână numai dela răspunsul Serbiei la ultimatul Monarhiei. Cine știe, dacă săptămânile viitoare nu vor fi trimiși feciorii noștri la granița Serbiei!....

Departate de pământul strămoșesc a murit — după cum ni se scrie — tinărul sergent Ioan Sârbîn, originar din Rășinari. Răposatul intrase la armată în anul 1911, când a fost dus departe-departate, în Spalato, pe coastele Dalmației de lângă Marea Adriatică. Acolo sunt azi atâția feciori chipeși de-ai noștri; acolo suntem buni de trimis noi Români, unde ne socotesc printre cei dintâi; numai când e vorba a ni se da drepturi cetățenești aici acasă, venim socotiți între cei din urmă.... Bietul fecior mai aveà câteva zile de servit și se bucură că în curând va veni iar la ai săi. Când colo tifusul de pe acele coaste sălbatice, după cinci zile de boală, i-a rupt firul vieții. Pe răposatul îl deplâng doi frați, cari cine știe dacă până acum au auzit de

numele orașului Spalato, unde de un timp încoace ni se duc atâția feciori în floarea vieții. Unii dintre ei vin iarăș înapoi după vreme, dar alții trimit numai jalea numelui lor.... după cum s'a întâmplat și cu răposatul Sârbîn, căruia îi zicem și noi: Dumnezeu să-l ierte! — Să ne mângăiem însă, că se vor schimbă odată și aceste stări atât de amare pentru poporul nostru!

Noui comande de munițiune pentru Serbia s'au făcut în Düsseldorf (oraș în Germania). Cu firma Ehrhardt & Comp. de acolo s'a încheiat în 20 Iulie n. un contract pentru liferarea de munițiune pentru tunuri în valoare de 6 milioane și jum. de franci. Plata se va face prin obligații de stat, date pe un an de zile, iar dacă va fi de lipsă se vor mai prelungi încă cu 6 luni. — Astea încă sunt semne de pace!..

Luptele din Albania.

Atacurile răsculaților asupra armatei prințului de Wied. — O luptă în apropiere de Corița, care a căzut în mâinile răsculaților.

(Vezi cele scrise la pag. 5.)

Viața socială.

Inteligența română din Șeica-mare și jur invită la producțiunea teatrală-declamatrică urmată de dans ce se va aranja Duminecă în 26 Iulie st. n. 1914, în sala cea mare a școlii ev.-luth. din loc. Inceputul la 8 ore seara. Programul cuprinde următoarele puncte: 1. „Nu te-ai priceput“, de Coșbuc, declamată de d-șoara Dora Domșa; 2. „Geloșii“, comedie într'un act, după nemțește, de Moșul; 3. „Buchetul“, monolog, după R. Benedic, de Enea, predat de d-șoara Dora Domșa; 4. „Sticla din urmă“, comedie localizată de Iuliu Putici.

Tinerimea română din Avrig invită la producțiunea teatrală împreună cu dans ce o va aranja Duminecă în 26 Iulie n. în sala cea mare a hotelului comunal din loc. Se va reprezenta: 1. „Un accident curios“, comedie în 3 acte de C. Goldoni; 2. „Norocul lui Petruț“, comedie într'un act de Nicolae Hamza; 3. „Țiganul la vânat“, comedie în 2 acte de Em. Suci. După producțiune se va juca Călușerul, Bătuta, Ciobănașul, Chindia și alte jocuri naționale, apoi urmează dans.

Societatea culturală a meseriașilor români din Reghinul săsesc aranjază o petrecere de vară la 10 August 1914 în pavilionul din parcul orașului Reghin. Inceputul la 8 ore și jum. seara.

Sodalii români din Turda invită la producțiunea teatrală urmată de dans, ce se va aranja Duminecă în 2 August st. n. 1914 (în ziua profetului Ilie), în sala cea mare a hotelului „Elisabeta“ din Turda. Inceputul la 7 ore seara. Venitul curat este destinat pentru ajutorarea ucenicilor săraci. Ofertele marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cvita pe cale ziaristică, și rugăm a se trimite la adresa cassarului în Turda. — Piesele teatrale se vor prezenta pentru popor separat la orele 3 după amiază în favorul bisericii gr.-cat. din Turda-veche, cu prețul de intrare: loc I. 80 bani, loc de stat 60 bani, copii 20 bani. Bilete de intrare se pot cumpăra înainte dela librăria populară I. Pescariu din Turda și seara la cassă. — Se va reprezenta: „Un accident curios“, comedie în 3 acte, localizată de M. Aegea și „Vine Vlădica“, comedie în 3 acte de Antoniu Pop. Instructor: Simion Poruțiu, inv. gr.-cat. În pauză se vor juca Călușerul ardelean și bănațean, apoi Bătuta, Ardeleana și Bănățeană. Călușerul și Bătuta ardeleană sub conducerea vătavilor: Alexandru Chiș și Teodor Borza; Călușerul și Bătuta bănațeană sub conducerea vătavilor: Eliseu Mircea și Ioan Lupu. După producțiune urmează dans până dimineața.

Spre știre.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purtarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceie ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le putem împlini dorința. Purtarea la astfel de socoteli, cu sutele de restanțe, ne ar încurcă și îngreună administrația din cale afară de mult. Doar pentru astfel de restanțe ar trebui purtat cărți deosebite, și să se trimită la vreme atâtea scrisori și provocări — știm din pățanii, — cari sepe de multeori întrec suma de 2 cor. 20 bani.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 23 Iulie n.

Suflete mari. Simțim o deosebită mângâiere sufletească, când vedem zelul cu care luptă o parte din conducătorii obștei, spre a scăpa poporul dela sate din robia întunericului și a neștiinței. Acești apostoli ai neamului s'au convins că lupta noastră națională și economică numai prin rostul slovei o putem duce la izbândă, luptătorii cu condeiul vor putea ajuta în mare măsură la câștigarea drepturilor poporului nostru. Și luând pildă dela alte popoare mai înaintate, mulți conducători dela sate au înțeles sfânta chemare a unei foi în casa săteanului. O foaie în care săteanul nostru să își găsească hrana sufletească, potrivit minții lui, o foaie care să fie icona credincioasă a tuturor sbuciumărilor noastre, a tuturor luptelor cari le purtăm de secol pentru păstrarea neatinsă a sfințelor odoare: *limba și legea*. S'au convins, că un popor care nu cetește e jumătate mort. Și astfel s'a pornit propaganda, din casă în casă, dela om la om, pentru abonarea de foi populare, cari sunt chimate să reverse lumina sufletească în casa țaranului nostru.

Un adevărat suflet de Român este de altcum domnul director școlar din Hărman (comit. Brașov) *David Pop*, care prețuind foloasele unei foi în casa Românului, a plătit din al său zece abonamente din „Foaia Poporului“ pe un an de zile, pentru zece familii românești din Hărman.

Când vedem stăruința aceasta de interesată nu putem decât să nutrim cele mai bune speranțe pentru viitor și urmând toți conducătorii obștești ai poporului nostru calea pe care a pornit d-l director școlar *David Pop*, putem prezice că nu va trebui mult și numărul neștiutorilor de carte va dispărea (se va pierde) ca pălămida din holdele bine îngrijite. Fapta domnului director școlar a fost urmată în multe părți și de alți conducători și chiar de țărani frunțași, dela cari am primit mandate cu mai multe abonamente, strânse din mijlocul sătenilor!

Pe acești bravi Români îi aducem ca pildă tuturor aceluia cari se interesează de soarta poporului nostru. Dumnezeu să ne dea încă mulți luptători ca aceștia!

Convocare. Din însărcinarea comitetului „Asociațiunei“ invit prin aceasta pe toți ceie se interesează de înaintarea și cultura poporului român, din despărțământul Cincu mare, la adunarea pentru reorganizarea despărțământului, ce se va ține în Cinc, *Duminecă în 2 August n. a. c., la 2 ore după amiază* în școala gr.-or. cu următorul program: 1. Deschiderea adunării și denumirea unui notar și a unui cassar ad-hoc; 2. Inscierea de membri; 3. Alegerea membrilor în comitet; 4. Eventuale propuneri; 5. Inchiderea adunării. Fofeldea, 20 Iulie 1914. *N. Petra-Petrescu*, delegat al comitetului Asociațiunei.

Jertfa credincioșilor. Românii gr.-orientali din Voila (comitatul Făgărașului) vrând a-și edifica un sfânt lăcaș de închinare, următorii binefăcători le-au sărit într'ajutor spre acest scop nobil: banca „Voileana“ din Voila a dăruit suma de 3,000 coroane; *George Vasu*, preotul bisericii gr.-or. 1,000 coroane; *George Vasu*, tatăl preotului 1,000 coroane iar d-na *Paraschiva Do-*

brin a dăruit un grilaj de fier în valoare de 400 coroane. Acestor binefăcători le mulțămeste în numele epitropiei bisericești din Voila: *Visalom Gabor*, secretarul comitetului parohial și *Danilă Gabor*, epitrop.

Semne de holeră în București. Infricoșata boală, holera, care seceră cu nemiluita vieți omenști pe unde se încuibă, începe din nou să se ivească în România. În zilele trecute într'una din străzile marginase ale Bucureștiului s'a îmbolnăvit unul cu numele *Niță Sterie* și doctorii au aflat că boala lui arată toate semnele holerei. Numai decât bolnavul a fost dus la spitalul *Colentina*, unde a fost pus deosebit de toți ceilalți bolnavi.

† **Nicolae Vlad.** Din Orăștie ni se vestește moartea apotecarului român *N. Vlad*, care a încetat din viață Sâmbătă în 18 I. c. și a fost înmormântat cu deosebită cinste, Luni în 20 I. c. Insuși episcopul *Lugojului Dr. Traian Frențiu* a făcut slujba înmormântării, ajutat de 12 preoți și protopopi. Cuvântarea funebrală a rostit-o protopopul *Dr. Elie Dăianu* dela *Cluj*, anume chemat pentru aceasta. Cuvântarea a mișcat inimile tuturor. Răposatul, născut în *Abrud* (1846) era ficior de notar, și a îmbrățișat o carieră atât de rar căutată de ai noștri, s'a făcut apotecar, studiind în *Viena*. A deschis apotecă în *Abrud*, apoi în *Caransebeș*, pe urmă în *Orăștie*. Om harnic, cruțător și corect, a făcut o frumoasă avere. A fost membru în direcțiunea băncilor „*Ardeleana*“, „*Șoimul*“ și „*Georgeana*“, și de mulți ani epitropul bisericii gr.-cat. din *Orăștie*. În jurul său au învățat mulți Români frumoasa măestrie a leacurilor, cari toți îl deplâng ca pe dascălul lor. Fiul său, d-l *Virgil Vlad*, e farmacist în *Alba-Iulia*; ginerele său *Cornel Demeter*, deasemenea farmacist în *Orăștie*. Înmormântarea vrednicului frunțaș al clasei mijlocii a fost o manifestațiune mare a Românilor în *Orăștie* și toată lumea a lăudat pe S. Sa tinărul episcop al *Lugojului* pentru cinstea ce a ținut să facă fostului său prim-curator, dându-i la groapă deslegarea arhierască, lângă biserica, căreia câțiva ani împreună i-au slujit. În veci pomenirea lui!

Căsătorie curioasă. În *Galați* (România) s'a sărbătorit nu de mult căsătoria unei perechi de îndrăgostiți. Mirele e de 101 ani, iar gingașa mireasă de 90 ani. Acești îndrăgostiți întârziți au trăit laolaltă necununăți 62 de ani. — Numai să nu le dea ceva prin gând să se bage acum în... despărțanie!

Pune pază gurii tale. Mai săptămânile trecute un om din *Timișoara*, cu numele *Donalschi*, a fost pedepsit cu o sută coroane, din partea judecătorei, pentru că trecând pe câmpul de exerciții a militarilor și auzind cum un ofițer a strigat către feciori porcilor, a întrebat: că și porcii se iau cătane? Și pentru întrebarea asta o păți.

Când nu-ți e conștiința liniștită. Când te mușcă șarpele te temi și de șopărlă, a zis magnatul ungar *Coloman Palamer*, când a căpătat mai săptămânile trecute un pachet din *Cernăuți*. Și fiindcă tot de-acolo a venit bomba la *Dobrițin*, e foarte cuminte lucru, ca să fii cu grije la tot ce vine de-acolo. Înainte de a pune măcar mâna pe pachet, a adunat oaste de polițai în jurul său, a dus pachetul cu mare grijă în mijlocul

curții și cu inima svâcnind de frică au desfăcut pachetul, în care a fost aceea ce eră scris pe înveliș: acte, adecă scrisori, hârtii diferite. — Iată ce pătește omul când nu e cu conștiința liniștită!

Convocare. Despărțământul Beciche-recul mare al „Astrei“ își va ține adunarea generală anuală în 20 Iulie v. (la Sf. Ilie) în școala gr.-orientală română din Sărcia-română, cu următorul program: 1. Deschiderea adunării; 2. Alegerea alor 2 membri pentru verificarea procesului verbal; 3. Raportul secretarului despre starea despărțământului și activitatea comitetului cercual; 4. Exmiterea comisiilor pentru cenzurarea raportului, pentru încassarea taxelor și pentru înscrierea de membri; 5. Conferințe ținute de d-nii Dr. Adam Iancu, medic și d-l Aurel Cosciuc, conferențiarul Asociațiunii. 6. Raportul comisiilor exmise; 7. Alegerea alor doi membri-delegați pentru adunarea generală a „Asociațiunii“; 8. Eventuale propuneri; 9. Închiderea adunării. — La această adunare sunt rugați a lua parte toți membrii despărțământului și binevoitorii poporului nostru. Toracul mic, 4 Iulie v. 1914. V. Petroviu, director, Eugeniu Muntean, secretar.

O zi și o noapte în sbor. În numărul trecut am anunțat, că un sburător francez ar fi bătut recordul (ar fi învins pe toți) în starea de mai mult timp cu aeroplanul în aer. Acum primim altă știre, care ne vestește că un neamț l'ar fi întrecut pe francezul nostru. Și anume sburătorul neamț Böhm a sburat într'una (fără să se dea jos) o zi și o noapte (24 de ciasuri și 12 minute). Mare întrecere în timp așa de scurt. Să-l întreacă pe Francezul cu 15 ciasuri! Poate că mâne-poimâne vor ajunge așa de departe lucrurile, încât călătoriile cu aeroplanele se vor face în depărtări de săptămâni întregi, fără nici o întrerupere. Neastâmpărata ființă e omul!

Sărăcie în Rusia. Pe aici ne cearcă Dumnezeu cu potop și cu furtuni, iar din Rusia de Nord ni se vestesc călduri ucigătoare. Din cauza acestor călduri, toate sămănăturile au fost pârjolate și uscate. Sărăcia ce cearcă a-și întinde ghiarale asupra Rusiei de Nord e grozavă. Stăpânirea dejă de pe acum a luat măsuri ca să ușureze soarta populației din acele părți.

Convocare. Adunarea cercuală a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ din despărțământul Sălciua se convoacă pe Dumineca din 2 August n. (ziua de sf. Ilie Prorocul) 1914, în comuna Lupșa la orele 10 a. m., numai decăt după serviciile divine din bisericile din localitate, pe lângă următorul program: 1. Cuvânt de deschidere comemorativ asupra poetului Mihail Eminescu; 2. Constatarea prezenților, raportul comitetului, cassierului pe anul 1913 și alegerea comisiunilor; 3. Înscrierea membrilor și încassarea taxelor dela membrii vechi și noi; 4. Votarea budgetului despărțământului pe anul 1914; 5. Propuneri și alegerea delegațiilor la adunarea generală din anul curent. Curenții și eventuale mandate din partea Comitetului Central; 6. Autenticarea procesului verbal și închiderea adunării. În pauză se ține prin parohul Laurențiu Nicoară prelegere din „Stupărit“, împreună cu arătări practice în stupăria preotului Vasile Șpan. Se aranjază o expoziție de copii până la 2 ani, împreună cu premii. După pre-

miare se ține o prelegere despre „Igiene copiilor“ de către un medic român din acest ținut. La această adunare se invită toți membrii Asociațiunii de pe teritorul despărțământului, precum și toți binevoitorii și sprijinatorii literaturii și culturii române. — Din ședința comitetului cercual al despărțământului „Sălciua“, ținută în Ofenbaia la 11 Iulie n. 1914. Vasile Gan, președinte, Lazar Chirilă, secretar.

La ședința literară a 7-a, totodată a 3-a festivă a Reuniunii meseriașilor sibieni, ce se va țineă Joi, în 30 Iulie n. 1914, la 8 ore seara, va prelege d-l Vasile Stoica, profesor la școala civilă de fetițe a „Asociațiunii“.

† **Susana Deac** (născ. **Ciacoi Pop**, preoteasă gr.-cat., în urma unui morb grabnic a răposat la 18 Iulie n. a. c. în anul al 64-lea al vieții și 45 al fericitei căsătorii. Osămintele pământești a scumpei defuncte s'au înmormântat în 20 Iulie n. în cimitirul parohial din Bonț. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată! Dionisiu Deac, preot, ca soț, Eug. Cheresteș, măr. I. Melian. Em. Cheresteș, măr. I. Aluș, ca nepoate de soră, I. Cheresteș, D. Deac. Iz. Deac, ca cumnați.

Ocolul pământului — pe sus. Mulți curagioși au încercat dejă până acuma să ocolească pământul pe jos, dar n'au putut ajunge prin toate părțile, pe unde aveau să treacă. Acum însă, decând cu întrecerile de aeroplan, n'au mai avut odihnă vr'o câțiva sburători și s'au hotărit să facă ei ocolul pământului, nu pe jos, ci pe sus, cu aeroplanul. Sborul acesta în jurul pământului se va face din prilejul expoziției internaționale din San-Francisco (oraș mare în America de Nord) Suma premiilor pusă până acuma, pentru cei care vor ocoli pământul cu aeroplanul trece de 2 milioane. Plecarea în sbor în jurul pământului va avea loc în 15 Maiu 1915 din San-Francisco și anume spre Răsărit; pe pământul american sburătorii se vor putea odihni în trei locuri: la Cheyenn, Chicago și New-Jork. Linia de sbor, adecă orașele mai mari peste cari trebuie să treacă sunt: Labrador, Grönland-Islanda, Londra, Paris, Berlin, Petersburg, Moscova, Peking-China-Japonia, Camceatca, Alasca, litoralul Canadei-San-Francisco.

Mai multă grije! Copilul de 10 ani, Moise Popa din Apoldul de jos, a fost zilele trecute lovit de un bou și izbit de bărnele grajdului atât de tare, încât în noaptea următoare a murit. Băiatul voia să dea fân la boi, dintre cari unul avea năravul de a împunge.

În numele Țarului!... Infiorător trebuie să mai sune vorba aceasta prin gangurile umede și întunecate ale temnițelor din Rusia! În numele Țarului s'au despărțit cele mai multe capete de trup, în numele Țarului au pornit sutele și miile de condamnați către Siberia, legați în lanțuri grele, cari înghețau de pulpele nenorociților prin stepele (pustiurile) Siberiei. — O mare gazetă germană a făcut socoteală câte sentințe (osânde) de moarte au adus sbirii cnutului rusesc în numele Țarului, și a constatat următoarele: Dela anul 1905 până la anul 1910 s'au adus 7101 sentințe (de moarte, dintre cari au fost executate (implinite) 4449; iar dela 1910 până la 1912 în timp de doi ani, tribunalele rusești au adus 692 sentințe de moarte, dintre cari

s'au executat 189. Din cele 692 sentințe 198 au fost aduse în afaceri politice, 397 pentru furturi și tâlhării și 97 pentru omoruri și alte fapte rele. — Pravoslavnică Rusie, cu mulți ani ești încă înapoia veacului!....

La fondul Șaguna pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor meseriașilor, întru vecinica odihnă a lui **Florea Crucită**, fost cassar și membru onorar al Reuniunii sodalilor români din Sibiu, s'au făcut următoarele daruri: G. Poponea, v.-prezident, I. Stanciu, G. Săsărman, familia St. Viad și Nic. Bratu câte 2 coroane; D. Axente, St. Duca, M. Sinu, N. Ișan, V. D. Poponea, N. Stoica, N. Marcu, C. Dragoș, I. Limpede, G. Văcariu, El. Măgeanu, I. Radu, V. Ban, N. Coman, Z. Aron, Al. Nemeș, N. Bordea, V. Becan, E. Petruțiu, St. Moga, T. Moldovan, Ios. Marcu sen., P. Feldiorean, G. Vestemianu, P. Simtion, I. Petrașcu, P. Bota, C. Mânzat, N. Bulea, G. Baci, I. Moldovan, I. Roman, G. Bendorfean, N. Nedelcu, Solomon Solomon și d-șoara Geni Roman câte 1 cor.; G. Prașca, Iz. Grindean, T. Cora, S. Coman, G. Popidan, Val. Popovici, I. Imbăruș, G. Simtion, A. Mețiu, Tr. Marian, An. Maier, M. Haydel, Al. Dămian, câte 40 bani; G. Ucenic, C. Lazar, Ios. Marcu jun., G. Limpede, V. Maniu, G. Cărbulea, I. Vulcan, I. Marcu, N. Roșca, Al. Nemeș, I. Steflea, Vas. Petrașcu, câte 60 bani; Vis. Iacob, I. Hâra, E. Rohan, N. Poppa, G. Lazar, câte 50 bani; I. Suci, I. Baci, H. Dopp, Il. Baci, N. Pascu, M. Vlad, D. Oana, G. Cătoiu, I. Balog, I. Stoica, N. Păcurariu, Gh. Alexandru, B. Surdu, câte 30 bani; I. Hanțu, Il. Prașca, M. Băncilă, I. Bârsan, C. Păunescu, G. Gheaja, N. Macaveiu și I. Boaru, câte 20 bani; I. Stoica, pantofar (Avrig) 2 cor., d-na Maria Grecu 5 cor. și Victor Tordășianu, prezident 3 cor. Din suma totală de cor. 77 și 50 bani s'au plătit clopotele, cununa de pe cosciug, anunțurile funebrele etc. cu cor. 60 și 90 bani, iar restul de cor. 16 și 60 bani s'au depus la bancă. Cum răposatul a fost membru și în direcțiunea Reuniunii de înmormântare, și aceasta a depus cununa pe cosciug, iar vrednicului Crucita i s'a făcut prin întreprinderea de înmormântări românească o înmormântare de clasa primă. Astfel cinstesc Reuniunile noastre pe cei cari cu durere au fost în vieță pentru ele.

În anul acesta nu se ține controlă pentru glotași (Landsturmecontrole), — așa a dat ordin ministrul de honvezi, ceea ce ne aduce la cunoștință magistratul orașului Sibiu.

Aviz. Caut o pereche tinăra pentru a-mi păzi vila mea de vânat și teritorul în jurul ei de cca 1000 iugăre, a plantă un teritor de 7 iugăre cu poame și a conduce o stupărie, care o voui începe în primăvara anului viitor. Femeia, pe lângă curățirea odăilor, va face și de mâncare în timpul petrecerii acolo. Neștiind, va fi instruată în ale bucătăriei. Ceice ar avea ceva meserie sunt preferiți. Respectivii primesc locuință gratis 3 odăi și un subșopru, lemne pentru a se construi edificatele necesare pentru vite, un loc de circa 7 iugăre livadie și o sumă de bani lunar, după învoire. Din venitul curat al stupăriei și poamelor primește 20 procente. Vila se află pe teritorul Șincei-vechi de 750 pași departe de stația „Hosszuberetz“. A se adresa la mine, Dr. Șerban în Făgăraș.

Ultime știri.

La granița dela Turnu-roșu au fost arestați 31 studenți din București, iar după aceea escortați în închisoarea dela Sibiu, unde sunt deținuți și acum.

S'a întâmplat și comedia aceasta, care e meritul unor jandarmi tare „cuminți“. Aceștia au scăpat patria de un mare pericol, ce eră să se întâmple Marția trecută (în 21 Iulie n.). Săraci șoviniști — cu capul gol de oleiu și plin de apă! — cum vă faceți de râs în fața lumii culte! Dar să lăsăm să urmeze unele amănunte asupra acestei noi bravuri ungurești.

Un grup de 31 studenți teologi din București, au plecat Marți, cu trenul dela 4 ore dimineața, din Sibiu spre București peste granița dela Turnu-roșu. Ei petrecuse înainte de asta câteva zile prin diferite părți ale Ardealului. Au făcut o excursie, cum de obicei fac studenții mai mari prin toate țările culte. După o petrecere de câtva timp în străinătate, e de înțeles, că în dimineața zilei de Marți, când au pornit din nou spre granița României, îi prinsese o deosebită bucurie. Această bucurie și-au arătat-o prin întonarea mai multor cântece naționale românești, lucru ce n'ar trebui să supere nici chiar pe cel mai mare șovinist ungar. Doar nu va așteptă dela un Neamț sau Român de dincolo să-i cânte cântece ungurești!?

Destul, că încă dela plecare tinerii noștrii au fost luați la ochi. În gara din Sibiu nu voia nimenea să vorbească cu ei românește, deși se purtau în cel mai cinstit chip. În fine au plecat și ajuns la Porcești, unde după controlarea pașapoartelor, s'au urcat în trenul, care să-i ducă peste granița în România. Și fiindcă studenții erau în bună redință, că odată trecuți de Porcești — nu mai sunt pe pământul Ungariei au început a cânta „Deșteaptă-te Române“. Atunci un jandarm și niște polițiști de graniță, ce de obicei se preumblă din Porcești până la adevărata graniță dela Turnu-roșu, au făcut ochi mari, presimțind „pieirea patriei!“ Au provocat pe studenți să tacă, iar într'aceea au telefonat la granița Turnului-roșu, ca să-i aresteze îndată ce vor sosi cu trenul acolo.

Aceasta așa s'a și întâmplat. La Turnul-roșu jendarul, ce se urcase în tren la Porcești, i-a provocat să se dea jos. Ei, se înțelege, că n'au voit. Atunci viteazul jandarm a cerut ajutor. Doar se adunase la îndemână toți voinicoșii de finanți, polițiști de graniță și comedianții de jandarmi. Aceștia au dat cu toții năvală asupra vagonului unde erau studenții. Și fiindcă ei tot nu s'au dat jos, s'a ordonat desfacerea vagonului dela tren. Într'aceea s'a pus trenul în mișcare, iar studenții văzând că sunt lăsați aci, unii s'au iritat și au început a protesta energetic contra purtării jandarmilor. S'a produs o învălmășeală și un adevărat scandal, fiindcă un voinicos de jandarm voia să-l străpungă pe un student cu numele Tomescu, care cutezase a face încercarea să se urce în trenul ce se pune în mișcare. Dela acest pas nesocotit a fost împiedecat jandarmul numit de un alt coleg al lui, altcum mai știi, ce eră în stare să facă comedianțul acela!?

După aceea studenții au fost aduși înapoi în gara dela Porcești. Într'aceea s'a făcut înștiințare prin telefon la procuratura din Sibiu, de unde cu trenul dela amiazi

(Marți) a plecat procurorul Dr. Csaki și cu judele de instrucție Dr. Lackner. Aceștia, după ce au ascultat câte verzi și uscate dela jandarmi și dela polițiștii de graniță, au dispus arestarea studenților și aducerea lor în închisoarea dela Sibiu, unde au sosit Marți seara cu trenul dela 10 și jum. Încă Miercuri s'a luat protocol asupra acelor întâmplări, iar după aceea s'a raportat la minister. Toți studenții sunt însă deținuți în închisoare. Căutând a ne informa la fața locului, n'am putut vorbi personal cu nimenea dintre studenți. Ni s'a promis însă, că Vineri acum, înainte de amiazi, un membru din redacția noastră va putea vorbi și cu studenții, dar numai în fața procurorului.

Avem însă impresia, că chiar și procuratura vede, cum că aci sunt lucruri trase de păr. Cutare nechibzuit de jandarm sau polițaiu de graniță vrea să se facă renumit, a voit să-și arete și el odată „puterea“, să scape statul de „peire“! Iată cum se produce ura între oameni! Doar un jandarm de aceștia cuminte a strigat Marți studenților, cari au cerut să-i lase să prânzească ceva: „Numai oamenii mănâncă, voi sunteți câni, vouă nu vă trebuie nimic de mâncare“. Așa au fost aduși Marți seara la Sibiu, lihnii de foame. Poftim simț uman și cultură ungurească!

Stând și cântărind cele făptuite Marți, trebuie să ne exprimăm indignarea, că autoritățile noastre din lucruri mărunte fac atâta gălăgie! Nu eră mai cuminte să-i fi lăsat în pace pe acești tineri, cari n'au făcut nimic, decât au dat expresiune bucuriei, că se văd iarăș aproape de granița țării lor!? Doar o cântare și atârănarea unei pantlici tricolore la fereastra vagonului, nu poate periclita statul — pentru Dumnezeu sfântul!!

Dealtcum noi credem, că tinerii studenți vor fi în curând eliberați, deși am dori ca cercetarea să se continue până la urmă, ca să iasă cumsecade la iveală nechibzuiala jandarmilor, cari apoi să-și primească pedeapsa cuvenită. Au venit doar oameni și la noi, cari spun că studenții s'au purtat cât se poate de cinstit până atunci, până când au început a fi meru șicanați de jandarmi.

Azi Joi studenții au fost vizitați de d-l deputat Dr. Nicolae Șerban, care cu trenul dela 5 ore, după amiazi, a plecat la Budapesta, unde mâne Vineri va interveni la ministrul-președinte Tisa în cauza studenților atât de rău tratați de voinicoșii de jandarmi și polițiști de graniță.

ECONOMIE

Starea sămănăturilor.

La 11 Iunie st. n. a apărut raportul oficial agricol al ministerului de agricultură ungar, despre starea sămănăturilor în Ungaria până în ziua de 6 Iunie n. Raportul acesta spulberă multe nădejdi frumoase și în deosebi spulberă credința, că în anul acesta numai doară grâul va fi mai slab. Nici asupra porumbului (cucuruzului) nș se mai dau știri așa de bune ca până acum. Dealtfel iată în amănunte raportul ministerial agricol amintit:

Pe la sfârșitul lui Iunie și în primele 2—3 zile din Iulie, timpul a fost mai mult uscat, dar de atunci încoace am avut ploi aproape zilnic și aproape fără deosebire pe-

ste toată țara. Temperatura (aerul) a fost în timpul acesta de două săptămâni adeseori peste obiceiul de uscată, dar cu schimbări repezi în urma ploilor, adeseori împreunate cu furtuni și cu vânturi mari. În general se constată, că ploile din timpul acesta au fost de regulă însoțite de furtuni, rupere de nori sau ghiață. Timpul acesta schimbăcios n'a fost destul de priincios sămănăturilor. Acolo unde pe la finea lui Iunie grăunțele eră tocmai în formațiune (plămădire), căldura neobicinuită din primele zile ale acestei luni a uscat grăunțele format. E adevărat, că plângerile de soiul acesta sunt numai sporadice (răslețe) și deabiă la îmblătit se va putea vedea întrucât sunt îndreptățite, dar fapt este, că în urma împrejurării amintite, în mai multe părți ale țării prețuirile apropiatei recolte de grâu și seară au scăzut. La această scădere a mai contribuit pe alocurea și faptul că începându-se secerișul s'a putut constata că clăi sunt mai puține, decât se credea, fiind, în general, sămănăturile de toamnă rari.

Grâul pe șesul cel mare și în platouri, e mai peste tot locul, deja copt și s'a început seceratul. În nordul și ostul țării și în ținuturile mai deluroase numai acuma e în coacere. Pe unde sămănăturile de grâu le-a prins căldura prea mare de pe la începutul lui Iulie încoace, acolo grăunțele au fost împiedecate în dezvoltare și uscate, mai ales dacă au fost de mai înainte atacate și de rugină și scutite de vânturi. Dar pe lângă grăunțe de acestea, încrețite de căldura prea timpurie se vor putea vedea anul acesta și grăunțe frumoase pe deplin dezvoltate. Acestei împrejurări este a i se atribui, că prețuirea recoltei la grâu și seară etc. din prezentul raport nu se deosebește mult de cea trecută.

Secara cu excepțiunea (deosebirea) ținuturilor muntoase din nord și ost este mai peste tot locul deja coaptă și sub secerare. Clăi puține și ici-colea, în urma înghițului din primăvară, multe grăunțe oarbe. Prospectele recoltei astfel au scăzut cu ceva față de prețuirea de mai înainte.

Orzul de toamnă pe șesul cel mare s'a secerat deja, pe când cel de primăvară acum se seceră. În alte părți ale țării cel de toamnă a început acum a se aduna, pe când cel de primăvară e în coacere încă. Pe alocurea căldura neașteptată din Iulie a cam strâns grăunțele, dar în cea mai mare parte aceste sămănături au înaintat dealtfel destul de bine. Astfel recolta în ce privește cantitatea (cât dă) corespunde așteptărilor, dar calitativ (ca bunătațe) nu tocmai, deoarece în urma ploilor multe din timpul din urmă grăunțele în multe cazuri s'au îngălbenit. Paiele sunt mici

Ovășul în urma timpului ploios se dezvoltă foarte bine și acest timp a îndreptat mult sămănăturile de ovăș. E înspicat peste tot locul în țară. Paiele sunt înalte și destul de dese și spicul destul de mare așa că în caz de timp favorabil și pe mai departe promite o recoltă destul de bună.

Asupra porumbului timpul a fost destul de favorabil în cele două săptămâni din urmă. Intre Dunăre și Tisa, pe ambii țărmuri ai Dunării și în unghiul dintre Tisa și Murăș sămănăturile de porumb sunt mijlocii-bune. Pe țărmurile Tisei sunt ceva mai slăbuțe, iar în Ardeal sunt deasemenea mai slabe. Și aici s'au îndreptat încâtva po-

Călcaiul elastic

PALMA

1738

Observați durabilitatea

Cele mai frumoase Ilustrate

Vederi din Sibiu, Porturi naționale, ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și culori moderne se află, cu prețuri ieftine, la Librăria dela

Foaia Poporului Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 45.
Probați numai odată și vă veți convinge.

De vânzare: 1896

Cărămizi, țigle, scoeci, lațuri, scânduri, ferestri, uși și un pavilion de joc, toate vechi dar încă în stare bună. A se adresa: **Sibiu, strada Șaguna 9 (Hermannsgarten) și strada Ure-zului 33 la Huber, măestru bărdăș**

Un culegător-tipograf

pentru lucrări de accidentă, se primește îndată la „Tipografia Poporului“ în Sibiu.

Scrierile lui Emanuil Suciu:

1. „Nunta Țiganului“, comedie originală 60 b.
2. „Țiganul în căruță“, dialog în versuri, ediția III. 30 „
3. „Sara pe uliță“, tablou dela sat, ediția a II-a 20 „
4. „Țiganul cătană“, comedie originală într'un act ediția a IV-a se va da la tipar 30 „
5. „Țiganul la vânat“, comedie originală în două acte, scrisă în versuri 40 „
6. „Țiganul la târg“, dialog ediția a II-a și Toastul lui Pamfilie 30 „

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului cele mai noue stoffe de primăvară și vară în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari sa află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, imi permit a atrage deosebita atențiune a On. domi preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articl de uniforma, după prescripție croitura cea mai nouă.

Prima negușătorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“

SPECIALITĂȚI:
Țuca veritabilă, fierbere proprie și Romuri lamaica direct importate.

Fabrică de lichouri și serbătorie de rachuri
Mare negușătorie de rachuri de Drojdii, Trevere și Prune

IZVORUL „MADONNA“ de Borszék

apă minerală acra naturală fără conținut de fier.

Ca apă de cură se recomandă la îngreunări de mistuire, la suferințe de catar ale organelor de răsuflare și mistuire, la boala de oase, boala engleză (Rachits), boala de rărunchi și la imbolnăviri de beșică.

Vinul nu se tulbură la amestecare cu apa rece.

Se capătă în Sibiu la: Ludwig Fuchs și I. B. Misselbacher sen.

Editura: **Foaia Poporului** Editura: **Călinădaru Poporului**

TIPOGRAFIA POPORULUI

Strada Măcelarilor 12 SIBIU Fleischergasse Nr. 12

execută grabnic tot felul de tipărituri
pe lângă prețurile cele mai moderate

iar în Librărie se află o foarte bogată alegere de **Ilustrate** pentru toate ocaziunile

Bilete de vizită în cel mai modern stil

Hârtii de epistole în diferite prețuri și calități

Bilete de logodnă
Bilete de cununie dela cele mai simple până în cele mai fine

Hotel SAVOY

Odăi cu un pat, împreună cu încălzitul, luminatul și serviciul dela Cor. 3.—, cu două paturi dela Cor. 5.— în sus.

La petrecere mai îndelungată preț redus.

Sistem de penslune nou introdus, întreținerea zilnică cor. 4.—. — Odăi lunare cor 80.—.

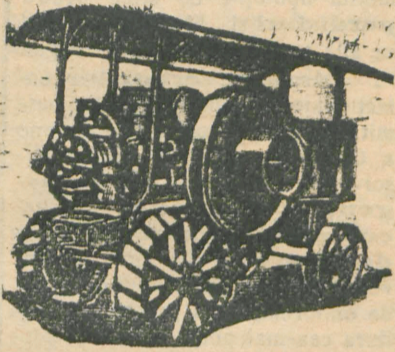
1842

I Material pentru edificat

Traverse — Papă de acoperit — Plăci de izolat — Cement — Gips — Impletituri de drot — Drot de îngrădit cu ghiță — Impletituri de trestie pentru stucatură — Scoarci din fier covăcit și vărsate — Căhăh etc. etc.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

Cele mai bune și sigure

Garnituri de îmblățit cu motor
Mașini pentru zdrobirea petrii
Mașini de tălat și crepat lemne

fiecare ușor de transportat dintr'un loc în altul cu motorul propriu

Motoare de benzin, gaz și oleiu
Toate cele de lipsă pentru mori

Pluguri cu motor, cari se pot folosi și la îmblățit și pentru transportarea de poveri mai mari

KELLNER ÉS SCHANZER
BUDAPEST, Kálmán-utca 3.
Rugăm a se cere numai informații serioase

Haine pentru domni

vând în prăvăliile mele: Sibiu, Piața mică Nr. 1 și 13 și anume:

50 haine fine de ștofă	à Cor. 11.—
50 haine fine pentru băieți	à " 8.—
50 costumuri fine de ștofă	à " 6.—
30 pardisiuri fine	à " 14.—
50 costumuri fine de spălat	à " 2.—
Mantauă feine de gumă	à " 18.—

asemenea și toate mărfurile de manufactură pe lângă prețuri scăzute.

Tot așa se vând stelagiurile, o cassă mică și o cassă mare de fier.

1902

Ci toată stima
Elias Edené.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc prețutindena, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă indeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”. . . . Informații să dau și comande să primesc la administrația „FOIA POPORULUI”. . . .

Săpunul Margit

de un efect minunat alui Földes este pentru îngrijirea frumuseții moderne neapărat de lipsă

El e preparat din cele mai fine substanțe de plante și scutit de orice alte sucuri stricăcioase; având un miros plăcut, excelent în producerea de zoale și totodată foarte spornic, de aceea să și folosește cu plăcere din partea mai multor familii, fiind recunoscut ca cel mai bun săpun.

In câteva zile

delătură de pe față pistruiele, petele de ficat, cojile, zgrăbunțele și curățarea porii fundamental, iar efectul lui sigur face

să dispară

toate necurătențiile de piele, așa încât păstrează frumusețea fără defect și fără urme. Bunul său renume e cunoscut în toată lumea în delăturarea

PISTRUIELOR

pe cari le șterge pentru totdeauna. Prețul 70 bani. De căpătat în toate farmaciile și drogeriile. Pe lângă aceasta și Crema-Margit, fiind ca necesară, în țigăi à 1 cor., 2 cor. și Puder-ul Margit cor. 1-20. Producătorul:

Coloman de Földes, farmacist Arad.

În Sibiu, se capătă în farmaciile la: Carl Fritsch, Guido Fabritius, J. C. Molnár, Carl Müller, Carl Pissel, Emil Vermescher, Gustav Meltzer, fabrică de săpun și parfumerie și Carl Morscher, drogerie. În Agnita la: V. Fröhlich. În Sighișoara la: A. V. Lingner. În Mediaș la: Josef Oberth.

BUDAPEST, VIII., József-körut 16 sz.

edificare nouă și modernă, încălzire cu aer, apă caldă și rece în fiecare odăie, lift ziua și noaptea.

Conducerea personală a proprietarului d-l RENDES ZSIDOR.

cu două paturi dela Cor. 5.— în sus.

La petrecere mai îndelungată preț redus.

Sistem de penslune nou introdus, întreținerea zilnică cor. 4.—. — Odăi lunare cor 80.—.

1842

Urmasul lui WILHELM GOTTSCHLING IOAN SCHIEB

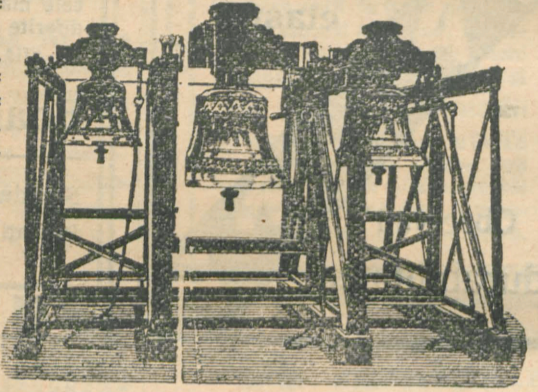
1888

Turnătorie de clopote, de armaturi și recvizite pentru pompieri
Sibiu, Poschengasse Nr. 11 — Telefon Nr. 306

Birou:

Str. Cisnădiei Nr. 30.
Telefon Nr. 298

Execută tot felul de cădelnițe bisericesti, feșnice, policandre, clopote pentru biserici și școli, clopoțele de cioae pentru vite, toate recvizitele pentru pompieri, asemenea și toate lucrările și reparaturile ce se țin de această branșă, pe lângă garanție. Mă invoiesc și la plățirea în rate.

Clopote vechi le primesc în schimb

Societatea HILLE

pe acții și fabrică de motoare cu gaz în Dresden, fost odinioară MORITZ

Cea mai veche și mai mare fabrică specială din Germania-de-mijloc de motoare de tot felul și de instalațiuni cu gaz aspirător.

Reprezentanță generală

KÁLMÁN ERNŐ, Inginer BUDAPEST
Vi. Podmaniczky-n. 4/N. Telefon 22—76

Motoare cu benzin — cu gaz
petroleum
uleu crud
gaz de pământ
sist. Diesel
cu gaz aspirător
în toate mărimile.

Cercetarea inginerului și calculații gratis.

MOBILE luate solid și conștientos ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

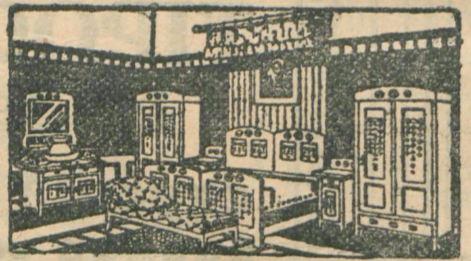
Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:

mobile de tot felul pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

Telefon Nr. 47
cu legătură în com. întreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

SAM. WAGNER,

Prima turnătorie de fier Sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, atelier de mori și mare prăvălie de fier

Sibiu-Nagyszeben,

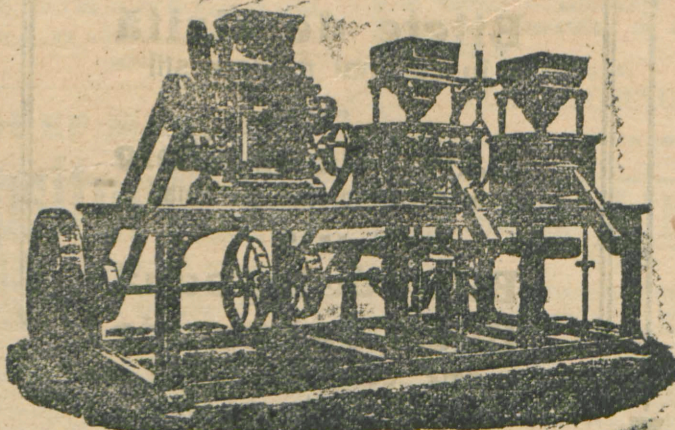
Târgul fânului
Nr. 1

Atențiune!

1586

Doritorii de-ași procura mori, cilindre pentru asortat făină, pietri de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unelte agricole, mașini de lână, piua pentru abale (postav) tot soiul de motoare dela cel mai mic și până la cel mai mare, cu un cuvânt tot soiul de mașini precum și Traverse, Cement, Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuincioase la clădiri (edificări).

În bogată și bine asortată sa prăvălie de fier se găsește toate sculele pentru meseriași fierari, tâmplari, dulgheri etc., cu

prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.

Cine are lipsă de ceva din aceste specificate obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc până nu se va informa în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea acelui obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.

Acesta e cel mai bun izvor de procurat marfă de primul rang și în comparație foarte ieftin.

Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă.

Cataloge se trimit gratis și franco.

Berson

e cel mai bun
câlcăiu de gumă.

Linia
**Holland-America
Rotterdam**
Societate de vapoare
Niederlandă-Americană
Firmă protocoaliată în Ungaria.
In fiecare săptămână circulare între
**Rotterdam - Newjork -
Kanada** 1526
Cancelaria
Budapest, VII., Thököly-út 10.

Cumpărare ocazională!

Ghete de comis din piele
minunată nevăpsită, cu
talpă bine bătută și pro-
văzută cu cuie de turiziți,
ce se pot folosi la cele
mai mari strapățe, se vând
din cauza de a se face
cunoscute una
din cele
mai mari
case de
export de
ghete din
Viena —
cu prețul de reclamă de numai Cor. 8.— Schim-
bul admis sau se trimite banii înapoi. 1904
Trimitere cu rambursă prin:

Schuhwarenxporthaus E. ORTONY
Wien, II., Obere Donaustrasse 43.

Cetiti și vă mirați!

710 buc. pentru numai cor. 3-75

Un orologiu aurit minunat precision „Anker”
cu umbletul de 36 ore pe lângă garanția de 3
ani împreună cu lanț frumos, o cravată de mă-
tasă pentru domni, un ac masiv de cravată,
care nu se rupe, 3 bucăți batiste fine, un inel
pentru domni cu peatră scumpă imitată, un spîț
pentru țigări din spumă de mare imit, o oglindă
minunată de buzunar pentru toaletă, un aparat
pentru fotografat la moment, un scobitor de
dinți fin, constător din 4 părți, o broșă pen-
tru dame „Noutate”, o păreche de bumbi de
manchete din aur double „Ideal” cu închiză-
toare patentată, un album minunat cu chipurile
cele mai frumoase ale universului pentru cari
fiecare trebuie să aibă interes, un colar minunat
pentru dame din mărgelă orientale, cari nu se
sparg, 20 obiecte fine pentru corespondență
și încă 610 obiecte necesare pentru casă, toate
laolaltă împreună cu orologiu, care singur va-
lorează banii aceștia, costă numai cor. 3-75.
Trimiterea se face cu rambursă prin Export-
haus „LOUVRE” 1706

F. WINDISCH, Krakau Nr. 160.
NB. Schimbul e admis sau banii retour.

Motoare recunoscute de cele mai bune
Garanția cea mai mare! // Modalități de
plată favorabile!

Renumitele
MOTOARE DIESEL original
„Kortling”
felul construcției de stat sau culcat.
Motoare de gaz și benzin.
Garnituri de imblătit cu benzin și
oleiu brut. — Transportare proprie
Noutate surprinzătoare! 1852
Motoare cu oleiu brut
cu conducere de cap cruciș.
Ignaz Gellért & Comp.
Ingenieur-Büro
Budapest, V., Koháry-utca 4.
In Ungaria s-au oferit spre cea mai
mare îndestulare peste 100 motoare.
Să cereți expensar (ofert) gratuit.

Atențiune!
Vânzare ieftină

600 buc. gulere pentru domni, în toată măr. a
buc. — 20, 500 buc. cravate elegante și mangete
a buc. — 50, 1000 metri pânză sârbească pentru
haine de vară a metru — 36, 1000 metri cartoane
și dilenuri — 40, 1000 dilenuri
frumoase de spălat și cartoane a metru — 48,
650 metri pânză a metru — 44, 10.000 metri gu-
mi de mătăsă pentru jambriere a metru — 10
2000 părechi de ciorapi pentru domni a păre-
che — 30, 1500 părechi de ciorapi pentru dame
a păreche — 40, 80 părechi de copii în
diferite mărimi a păreche — 30, 150 hucăți că-
meși pentru domni cu piept de damast în toată
mărimea a păreche 2-40, 100 părechi pantaloni
de satin pentru dame a păreche 1-30, 90 buc. că-
meși de șifon — 1-40, 130 cămeși
pentru dame frumoase garnisite a păreche 2-40,
50 buc. costume de stofă pentru domni a pă-
reche 13-50, 80 pardesie a pă-
reche 13 — 25 buc. costume de stofă pentru co-
pii a păreche 8 — 60 buc. „spălat pentru
domni, foarte practice pentru frizeri și brutari
a păreche 8 — 35 buc. costume de spălat pentru
copii a păreche 5 — 222 buc. „
dela 3 — 10 ani a păreche 1-90, 180 buc. cos-
tume de stofă pentru copii dela 3 — 10 ani a
păreche 4 — 130 buc. jachete Raglans pentru
dame negre și alte colori a pereche 8 — Cos-
tume pentru domni, calitate a pereche 10-50
Diferite resturi de stofă pentru domni și da-
me, sefire pentru și cartoane.
Rugând binevoitorul sprijin, semnez
cu stimă

E Löbel
Piața mică Nr. 2 (colțul bis. rom.-cal)

Berea de Steinbruch alui Dreher

e cea mai bună și cea mai nutritoare beutură
Se capătă peste tot locul. Atenție la vigneta!

Depozit principal la
M. Samuel Rubinstein
SIBIU.

1867

A apărut o carte de valoare:
„Cultivarea viei, Manuarea vinului,
Morburile și vindecarea lor”

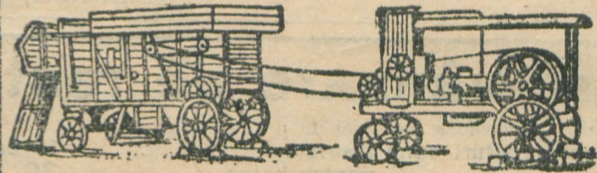

Autorul opului este Daniil
D. Graur, inv. și proprietar
de vii. Opul are peste 150
ilustrații și 294 pag. este
cenzurat și aprobat prin Mi-
nistrul de agricultură reg,
ung. sub No. 96780/1912
VIII—1. Se capătă la sutor în

Somlyógyörtelek p. u. Krasznahidvég (Szilágy
megye), cu prețul de 2 coroane plus 20 fil,
porto. Librăriile capătă rabat cuvenit.

AGRICOLA întreprindere de mașini
agricole și motoare
BUDAPEST, V., Kőrall-utca 9

Ce e
bun e și
ieftin!

Ce e
bun e și
ieftin!

Motoare de oleiu brut originale șvedane și ori-
ginale Diesel pentru instalațiuni de mori
și pentru alte scopuri industriale.

Motoare de benzin și oleiu brut pentru garnituri de
tăierat, cari funcționează în toată țara spre
deplină îndestulare a cumpărătorilor.

Se află pururea în depozit. 1871

Prețuri moderate. — Condițiunile cele mai favorabile de sol-
vire în rate pe mai mulți ani. — Catalog de prețuri și deslu-
șiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

— Corespondență românească. —

Cot felat de nișuri și cerele

Cot felat de nișuri și cerele

Motoare de benzin de oleiu
și motoare „Diesel”

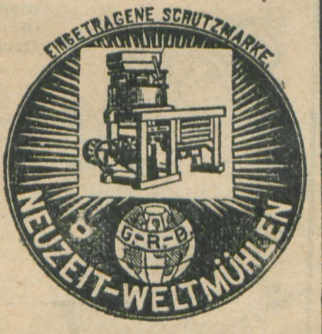
Garnituri complete de imblătit.

Mori patentate, dela 2 HP. în sus, cu cilindru,

liferează cu prețuri fără concurență
sub condițiuni de plătere favorabile

FERDINAND SALLER,
fabrică de motoare

SIBIU, Strada Franciscanilor Nr. 6.

Toate reparaturile, sfre-
delire de cilindre și re-
construire de motoare
vechi se execută solid,
: conștientios și ieftin. :

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie
ORENDT G. & FEIRI W.
Telefon 313 (odinioară Societatea curelarilor) Telefon 313
Strada Cisnădiei 45 — SIBIU — Heltauergasse 45

Magazin foarte bogat în
articole pentru căro-
țat, călărit, vânat,
sport și volaj, po-
clăzi și procovă-
turi, portmonee și
bretele solide și

alte articole de ga-
lanterie cu prețurile
cele mai moderate. Cu-
rele de mașini, cu-
rele de cusut și le-
gat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din brânșele numite și reparatura lor se execută
prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimite franco.
— Comande prin postă se efectuează prompt și conștientios —

Mare depozit de hamuri pentru cai dela solurile
cele mai ieftine până la cele mai fine, coperi-
toare (șoluri) de cai și cofere de călătorie. 62

Fiind cătră sfîrșitul sezonului dau la fiecare co-
mandă dela 1 Iulie până la 15 August **10% 5%**
rabat sconto
de cassa

Carl Albert, croitor pentru bărbați, Sibiu, strada Faurilor. 1752

Cea mai bună apă pentru dinți.

500 coroane plătesc aceluia, care după folosirea apei de dinți alui Bartilla va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. L. PLAN, WIEN, X., Goethegasse 7.

A se căpăta în toate farmaciile. — Să se ceară pretutindeni apriat apa de dinți alui Bartilla. Denunțări de falsificări vor fi bine plăuite. La locuri unde nu se poate căpăta, trimit eu 7 sticle cu cor. 5.80 franco.

Aneecdote de Teodor V. Borza Prețul 80 bani. Se pot procura dela Administrația Foaia Poporului

Linia de navigație Trieste AUSTRO-AMERICANA Circulație directă de vapoare de poșta din TRIEST la NEWYORK și CANADA

Nu vi teamă de rane micuțe? Cea mai renumită, de 40 ani în mii de cazuri încercată, veritabila stantiseptica Salba de casă de Praga este cel mai bun scut în contra tuturor necurătenților pielii, aprinderilor de răni, împiedecă durerile, vindecă sigur și repede și este în urma efec ului său excelent, probat în mai multe cazuri, o salbă alinătoare la boalele vesicătoare (un fel de beșici de piele), și care în urma bunății sale, n'ar trebui să lipsească din nici o casă.

Pentru 3 coroane Această bere este foarte bună și gustoasă!

Banca generală de asigurare mutuală „Transsylvania” asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben) recomandă încheierea de asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători profesionali și preoți români avantajii deosebite).

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari în SIBIU este foarte bună și gustoasă!

Mare vânzare de resturi Din cauza încetării de producere se vând: 40 metri resturi bune țesute 16 cor. 40 „ „ pentru haine 20 „ 30 „ „ fine de stofă 18 „ 50 bucăți batiste 8 „ 5 „ coperte de pat de tot grele 10 „ 3 „ cămeși foarte mari petru femei 4 „

Depozit bogat sortat! A. Henrich & W. Müller Prima fabrică de piele sibiană Sibiu, Bachgasse Nr. 3-5, își recomandă fabricatele lor precum: tălpi pentru opinci din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Croupous și tălpi de bivol cu margini și fără margini în diferite calități.

8 zile de probă trimit la ori-și-cine cu rambursă din orologele de mai jos (în care timp se pot schimba ori cere banii retur) și anume: Orologiu american de nichel cor. 2-80 patent Roskopf cor. 3-50 american Goldin cor. 3-50 de tren Roskopf cor. 4-50 Roskopf cu 2 capace cor. 4-50 lat cor. 5-50 cu 2 capace, imitație de argint cor. 8-50 de aur 14 carate cor. 18-50 original Omega cor. 20-50 deșteptător de concurență, 12 cm. înalt cor. 2-50 marca Junghaus cor. 3-50 cu cadran Radium cor. 4-50 Radium, cu 2 clopote cor. 5-50 cu muzică cor. 8-50 ndulă, 75 cm. înalt cor. 8-50 cu sunet de clopot cor. 10-50 cu automat de muzică și baterie rotund cu deșteptător cor. 6-50

La comanda delo orice firme, despre care ai aflat din Foaie, să amintestți totdeauna, că ai cetit inseratul respectiv în „Foaia Poporului” ca astfel să îți servă bine, gabnie și la timp!

Tipografia Poporului, Sibiu.